

Framställning till riksdagen 2025/26:RS6

Några frågor om ledamöternas ersättningar och om trygghetsskapande åtgärder

Till riksdagen

Riksdagsstyrelsen överlämnar denna framställning till riksdagen.

Stockholm den 17 juni 2026

Andreas Norlén

Ingvar Mattson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Andreas Norlén, ordförande, Linda Lindberg (SD), Lena Hallengren (S), Mattias Karlsson i Luleå (M), Johan Löfstrand (S), Charlotte Quensel (SD), Daniel Bäckström (C), Mattias Bäckström Johansson (SD) och Annika Hirvonen (MP).

Framställningens huvudsakliga innehåll

Riksdagsstyrelsen lämnar i denna framställning ytterligare förslag som ska komplettera styrelsens framställning (2025/26:RS5) Den parlamentariska processen med ledamoten i fokus. Syftet är att ytterligare tydliggöra och förbättra stödet till den parlamentariska beslutsprocessen och ledamotskapet i riksdagen.

Riksdagsstyrelsen föreslår ändringar i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen, lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen och lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter.

Förslagen grundar sig till stor del på författningsändringar som har lämnats i betänkandet Ledamöters ersättningar vid vissa resor och konsekvenser av förslag om säkerhets- och trygghetsåtgärder (2025/26:URF3) men utgör även en uppföljning av vissa överväganden som riksdagsstyrelsen gjorde i sin framställning (2025/26:RS5) Den parlamentariska processen med ledamoten i fokus (se även bet. 2025/26:KU38, rskr. 2025/26:365 och 366). Genom nämnda framställning samt de förslag och bedömningar som läggs fram i denna framställning tillsammans med föreskrifter som riksdagsstyrelsen beslutat under våren 2026 med anknytning till framställningarna anser sig riksdagsstyrelsen ha tagit om hand samtliga förslag och frågeställningar som direkt eller indirekt berörs i följande betänkanden:

- Ledamoten i fokus (2024/25:URF1),
- Översyn av vissa av ledamöternas ersättningar och stöd för återgång till arbete (2025/26:URF1),
- Offentlighet och säkerhet i kammaren (2025/26:URF2) och
- Ledamöters ersättningar vid vissa resor och konsekvenser av förslag om säkerhets- och trygghetsåtgärder (2025/26:URF3).

Riksdagen beslutade den 20 maj 2026 en lag (2026:677) om riksdagens medalj utifrån vad som riksdagsstyrelsen föreslog i framställningen 2025/26:RS5 (se även bet. 2025/26:KU43, rskr. 2025/26:276).

I lagen om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen lägger riksdagsstyrelsen fram förslag som tydliggör att en riksdagsledamot inte ska behöva registrera uppgifter som hänför sig till anställning eller uppdrag i det egna partiet eller dess organisationer. Vidare ska en ledamot inte längre behöva lämna uppgifter för registrering av styrelseuppdrag eller uppdrag som revisor i en bostadsrättsförening.

Riksdagsförvaltningens uppgift att ansvara för säkerhetsrådgivning till ledamöterna föreslås bli införd i lagen med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

I lagen om ändring i lagen om ersättning till riksdagens ledamöter lägger riksdagsstyrelsen fram förslag dels om att en vice talman inte ska anses frånva-

rande när hon eller han leder ett sammanträde i kammaren men inte deltar i voteringen som ledamot, dels som syftar till att tydliggöra innehållet i och omfattningen av en enskild utrikes tjänsteresa för en ledamot. Riksdagsstyrelsen föreslår också en viss kompletterande ändring i samma lag beträffande beräkning av inkomstgaranti.

I framställningen lägger riksdagsstyrelsen – utifrån föreliggande riksdagsbindning som ålägger riksdagsstyrelsen att utse lekmannarevisorer och suppleanter för dessa i Systembolaget Aktiebolag – fram förslag om att riksdagen ska ge regeringen till känna att verka för erforderliga ändringar i bolagsordningen för bolaget.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. De ändringar som avser ledamöters enskilda utrikes tjänsteresor ska dock kunna tillämpas på sådana resor som en ledamot har påbörjat efter den 30 september 2026.

Innehållsförteckning

| | |
|--|----|
| Framställningens huvudsakliga innehåll | 2 |
| 1 Förslag till riksdagsbeslut | 5 |
| 2 Lagtext | 6 |
| 2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen | 6 |
| 2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen | 10 |
| 2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter | 12 |
| 3 Ärendet och dess beredning | 15 |
| 4 Riksdagsstyrelsens överväganden och förslag | 17 |
| 4.1 Allmänna utgångspunkter och vissa frågor | 17 |
| 4.2 Författningsfrågor | 24 |
| 4.2.1 Förtydligande av skyldigheten att lämna vissa uppgifter till registret över ledamöters åtaganden och ekonomiska intressen | 24 |
| 4.2.2 Vissa ytterligare åtgärder för ökad säkerhet och trygghet för riksdagsledamöterna | 27 |
| 4.2.3 Ledamotsarvodet till en vice talman ska inte påverkas av antecknad frånvaro vid vissa voteringstillfällen | 29 |
| 4.2.4 Ledamöters enskilda utrikes tjänsteresor inom Norden och till Bryssel | 31 |
| 4.2.5 Kompletterande reglering av arvoden till ordförande och vice ordförande i delegationer | 34 |
| 4.3 Utseende av lekmannarevisorer i Systembolaget Aktiebolag | 36 |
| 4.4 Konsekvenser av framställningens förslag | 38 |
| 5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser | 39 |
| 6 Författningskommentarer | 41 |
| 7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen | 41 |
| 7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen | 44 |
| 7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter | 46 |
| <i>Bilaga 1</i> | |
| Sammanfattning av betänkandet Ledamöters ersättningar vid vissa resor och konsekvenser av förslag om säkerhets- och trygghetsåtgärder (2025/26:URF3) | 49 |
| <i>Bilaga 2</i> | |
| Lagförslag i betänkandet Ledamöters ersättningar vid vissa resor och konsekvenser av förslag om säkerhets- och trygghetsåtgärder (2025/26:URF3) | 53 |
| <i>Bilaga 3</i> | |
| Förteckning över remissinstanser | 58 |

1 Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagsstyrelsens förslag:

1. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen.
2. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.
3. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter.
4. Riksdagen ger regeringen till känna det som riksdagsstyrelsen anför om utseende av lekmannarevisorer och suppleanter för dessa i Systembolaget Aktiebolag, 556059-9473.

2 Lagtext

Riksdagsstyrelsen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen

Häri genom föreskrivs att 8 § lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

8 §¹

Registret ska innehålla uppgifter om namn, partibeteckning och valkrets beträffande ledamöter som har gjort anmälan om registrering.

För varje ledamot ska följande uppgifter registreras:

| <u>Art av åtagande eller ekonomiskt intresse</u> | <u>Uppgifter som ska registreras</u> |
|--|---|
| 1. Innehav av aktier i ett aktiebolag, andel i ett handelsbolag eller en ekonomisk förening utom bostadsrättsförening samt andel i en motsvarande utländsk juridisk person, om värdet av aktierna eller andelen beträffande varje bolag eller förening eller motsvarande juridiska person vid anmälningsstillfället överstiger två prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Med aktier jämställs sådana finansiella instrument som berättigar till förvärv av aktier. | Bolagets, föreningens eller den utländska juridiska personens namn. |
| 2. Ägande, helt eller delvis, av näringsfastighet enligt 2 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229). | Förekomsten av helt eller delvis ägande. |
| 3. Avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär. | Befattningens art och arbetsgivarens namn. |
| 4. Avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån eller | Avtalets art och arbetsgivarens namn. |

¹ Senaste lydelse enligt SFS 2026:000, som träder i kraft den 1 september 2026.

annan förmån som utgår under tid som omfattas av uppdraget som riksdagsledamot.

5. Avtal av ekonomisk karaktär med en arbetsgivare eller uppdragsgivare, även om avtalet får effekt först efter det att uppdraget som riksdagsledamot har upphört.

6. Inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksdagsledamot.

7. Styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk förening eller motsvarande utländsk juridisk person.

8. Styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i en ideell förening som har till syfte att främja medlemmarnas ekonomiska intressen, i en stiftelse som bedriver rörelse eller annan ekonomisk verksamhet eller i en motsvarande utländsk juridisk person.

9. Statligt eller kommunalt uppdrag, som inte är av endast tillfällig karaktär.

10. Stadigvarande materiell förmån samt sekreterar- eller utredningshjälp som inte har betalats av ledamoten själv och som har anknytning till uppdraget som riksdagsledamot.

11. Skulder, borgensåtaganden och andra åtaganden som hänför sig till verksamhet eller ekonomiska intressen enligt 1, 2 och 6. Anmälan behöver endast göras för en skuld eller ett åtagande som vid anmälningstillfället överstiger två prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.

Uppgifterna i registret ska vara offentliga.

Avtalets art och arbetsgivarens eller uppdragsgivarens namn.

Arten av verksamhet och i förekommande fall namnet på den juridiska person i vilken verksamheten bedrivs.

Uppdragets art och bolagets, föreningens eller den utländska juridiska personens namn.

Uppdragets art och föreningens, stiftelsens eller den utländska juridiska personens namn.

Uppdragets art och uppdragsgivarens namn.

Arten av förmån och den som har bekostat den.

Arten av skuld eller åtagande och vilken verksamhet eller vilket intresse enligt 1, 2 och 6 som skulden eller åtagandet hänför sig till samt borgenärens namn.

Föreslagen lydelse

8 §

Registret ska innehålla uppgifter om namn, partibeteckning och valkrets beträffande ledamöter som har gjort anmälan om registrering.

För varje ledamot ska följande uppgifter registreras:

Art av åtagande eller ekonomiskt intresse

Uppgifter som ska registreras

1. Innehav av aktier i ett aktiebolag, andel i ett handelsbolag eller en ekonomisk förening utom bostadsrättsförening samt andel i en motsvarande utländsk juridisk person, om värdet av aktierna eller andelen beträffande varje bolag eller förening eller motsvarande juridiska person vid anmälingstillfället överstiger två prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Med aktier jämställs sådana finansiella instrument som berättigar till förvärv av aktier.

Bolagets, föreningens eller den utländska juridiska personens namn.

2. Ägande, helt eller delvis, av näringsfastighet enligt 2 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Förekomsten av helt eller delvis ägande.

3. Avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär *eller avser anställning i det egna partiet eller dess organisationer.*

Befattningens art och arbetsgivarens namn.

4. Avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån eller annan förmån som utgår under tid som omfattas av uppdraget som riksdagsledamot. *Med tidigare arbetsgivare avses inte det egna partiet eller dess organisationer.*

Avtalets art och arbetsgivarens namn.

5. Avtal av ekonomisk karaktär med en arbetsgivare eller uppdragsgivare, även om avtalet får effekt först efter det att uppdraget som riksdagsledamot har upphört. *Med arbetsgivare eller uppdragsgivare avses inte det egna partiet eller dess organisationer.*

Avtalets art och arbetsgivarens namn eller uppdragsgivarens namn.

6. Inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksdagsledamot. Arten av verksamhet och i förekommande fall namnet på den juridiska person i vilken verksamheten bedrivs.
7. Styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk förening *utom bostadsrättsförening* eller motsvarande utländsk juridisk person. Uppdragets art och bolagets, föreningens eller den utländska juridiska personens namn.
8. Styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i en ideell förening som har till syfte att främja medlemmarnas ekonomiska intressen, i en stiftelse som bedriver rörelse eller annan ekonomisk verksamhet eller i en motsvarande utländsk juridisk person. Uppdragets art och föreningens, stiftelsens eller den utländska juridiska personens namn.
9. Statligt eller kommunalt uppdrag, som inte är av endast tillfällig karaktär. Uppdragets art och uppdragsgivarens namn.
10. Stadigvarande materiell förmån samt sekreterar- eller utredningshjälp som inte har betalats av ledamoten själv och som har anknytning till uppdraget som riksdagsledamot. Arten av förmån och den som har bekostat den.
11. Skulder, borgensåtaganden och andra åtaganden som hänför sig till verksamhet eller ekonomiska intressen enligt 1, 2 och 6. Anmälan behöver endast göras för en skuld eller ett åtagande som vid anmälningstillfället överstiger två prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Arten av skuld eller åtagande och vilken verksamhet eller vilket intresse enligt 1, 2 och 6 som skulden eller åtagandet hänför sig till samt borgenärens namn.

Uppgifterna i registret ska vara offentliga.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen

Häri genom föreskrivs att 2 § lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Riksdagsförvaltningen ska om annat inte är särskilt föreskrivet

1. upprätta förslag till anslag på statens budget för riksdagen och Riksdagsförvaltningen,
2. utfärda anvisningar för utarbetandet av förslag till anslag på statens budget för riksdagens myndigheter utom Riksbanken,
3. upprätta anslagsdirektiv för var och en av riksdagens myndigheter, utom Riksbanken, över de finansiella villkor som gäller för respektive myndighet med anledning av riksdagens beslut om statens budget,
4. besluta i frågor om ekonomiska förmåner enligt lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter respektive den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet,
5. ansvara för löner, arvoden och andra ersättningar till arbetstagare och arvodesberättigade hos Riksdagsförvaltningen, riksdagens nämnder och övriga riksdagsorgan samt svara för hanteringen av pensioner och andra förmåner till dessa och deras efterlevande,
6. ingå centrala kollektivavtal samt i övrigt utöva arbetsgivarens befogenheter enligt dessa när det gäller riksdagens myndigheter samt företräda riksdagens myndigheter som arbetsgivare i arbetstvister om kollektivavtal som har slutits av Riksdagsförvaltningen,
7. svara för de utbetalningar som följer av beslut av riksdagens nämndmyndigheter, om kostnaderna ska belasta anslag som anvisats till Riksdagsförvaltningen,
8. utföra övriga ekonomiadministrativa uppgifter för riksdagens nämndmyndigheter,
9. ansvara för att ledamöter erbjuds parkeringsplats, övernattningsbostäder, arbetsrum, vidareutbildning, teknisk och elektronisk utrustning, barnverksamhet, försäkring och företagshälsovård, och
9. ansvara för att ledamöter erbjuds parkeringsplats, övernattningsbostäder, arbetsrum, vidareutbildning, teknisk och elektronisk utrustning, barnverksamhet, försäkring, företagshälsovård och säkerhetsrådgivning, och

¹ Senaste lydelse 2021:1121.

10. ansvara för att ledamöter som lämnar riksdagen erbjuds stöd för övergång till förvärvsarbete.

Riksdagsförvaltningen ska ge ett arbetsgivarkollegium med representanter för riksdagens myndigheter möjlighet att framföra synpunkter i förhandlingsfrågor som rör dessa myndigheter inför att centralt kollektivavtal ska slutas samt när Riksdagsförvaltningen i övrigt företräder riksdagens myndigheter som arbetsgivare.

Riksdagsförvaltningen får till en av riksdagens myndigheter överlämna handläggningen av en avtalsfråga som är av betydelse för den myndigheten.

Riksdagsförvaltningen ska bereda riksdagens nämndmyndigheter tillfälle att lämna synpunkter på behovet av resurser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter

dels att 3 kap. 15 och 17 §§ ska upphöra att gälla,

dels att 3 kap. 13, 14 och 16 §§, 4 kap. 4 § och 12 kap. 11 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen införs en ny paragraf, 4 kap. 4 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

13 §¹

En ledamot som har varit frånvarande vid minst 60 procent av vöteringstillfällena i kammaren under ett kvartal ska betala tillbaka ledamotsarvode *som avses i 3 kap. 2–5 §§ för den tiden*, om

1. ledamoten har varit frånvarande vid minst 60 procent av vöteringstillfällena i kammaren *även under ett föregående kvartal under valperioden*, och
2. talmannen efter det kvartal som avses i punkt 1 har erinrat ledamoten om *ledamotens frånvaro och återbetalningsplikt*.

En ledamot som har varit frånvarande vid minst 60 procent av vöteringstillfällena i kammaren under ett *annat kvartal än som omfattar tiden juli–september* ska betala tillbaka ledamotsarvode *enligt 2 § för det kvartalet*, om

1. ledamoten *under valperioden* har varit frånvarande vid minst 60 procent av vöteringstillfällena i kammaren *vid något annat föregående kvartal som inte omfattar tiden juli–september*, och
2. talmannen *inom sex månader efter utgången av* det kvartal som avses i punkt 1 har erinrat ledamoten om *hans eller hennes frånvaro och återbetalningsskyldighet*.

14 §²

Vid tillämpningen av 13 § ska *perioden juli–september inte beaktas. Frånvaro vid vöteringar som beror på sjukdom, föräldraledighet, familjeskäl, internationella uppdrag eller liknande omständighet ska inte heller*

Vid tillämpningen av 13 § ska *inte beaktas den frånvaro vid ett vöteringstillfälle*

– *som beror på sjukdom, föräldraledighet, familjeskäl, internatio-*

¹ Senaste lydelse 2022:346.

² Senaste lydelse 2022:346.

beaktas. Om det finns synnerliga skäl ska inte heller annan frånvaro beaktas.

- nellt uppdrag eller någon annan liknande omständighet,*
- *som avser den vice talman som leder sammanträdet vid voterings-tillfället,*
 - *som avser en partiledare eller ett språkrör för ett parti som valts in i riksdagen, eller*
 - *som det annars finns synnerliga skäl för.*

16 §³

Riksdagens arvodesnämnd fattar beslut om återbetalning av *arvode* efter anmälan av talmannen.

Riksdagens arvodesnämnd fattar beslut om återbetalning av *ledamots-arvode enligt 13 §* efter anmälan av talmannen.

Talmannens anmälan ska lämnas till Riksdagens arvodesnämnd inom sex månader efter utgången av det kvartal som återbetalningen avser enligt 13 §.

4 kap.

4 §⁴

En enskild utrikes tjänsteresa ska vara av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget.

En enskild utrikes tjänsteresa ska vara av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget, *där internationellt parlamentariskt utbyte kan ingå som ett led.*

Riksdagsförvaltningen fastställer för varje valperiod ett belopp som en ledamot får använda för *sådana resor*.

Riksdagsförvaltningen fastställer för varje valperiod ett belopp som en ledamot får använda för *enskilda utrikes tjänsteresor*.

En ersättare som under en valperiod har tjänstgjort eller ska tjänstgöra under sammanlagt minst ett år har rätt att använda de medel som den ordinarie ledamoten disponerar för enskilda utrikes tjänsteresor. En ersättare får under valperioden inte använda ett högre belopp än det som är fastställt för en ordinarie ledamot

De medel som fastställts enligt andra stycket ska dock inte användas för en ledamots enskilda utrikes tjänsteresor till

- *Danmark, om resan går till ett område som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,*
- *Finland,*
- *Island,*

³ Senaste lydelse 2022:346.

⁴ Senaste lydelse 2022:346.

enligt andra stycket, oavsett om ersättaren under valperioden ersätter fler än en ledamot.

- Norge, om resan går till ett område som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller
- Bryssel i Belgien.

4 a §

En ersättare som under en valperiod har tjänstgjort eller ska tjänstgöra under sammanlagt minst ett år har rätt att använda de medel som den ordinarie ledamoten disponerar för enskilda utrikes tjänsteresor.

En ersättare får dock under valperioden inte använda ett högre belopp än det som är fastställt för en ordinarie ledamot enligt 4 § andra stycket, även om ersättaren under valperioden ersätter fler än en ledamot.

12 kap.

11 §⁵

Underlaget för beräkningen av inkomstgarantin de första fem garantiären utgörs av följande arvoden som betalas ut vid avgångstillfället:

- | | |
|--|--|
| 1. ledamotsarvode enligt 3 kap. 2 §, | |
| 2. tilläggsarvode enligt 3 kap. 3–5 §§, och | |
| 3. månatliga arvoden enligt 1 § 2 och 5 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ. | 3. månatliga arvoden enligt 1 § 2 och 5–9 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ. |

Från och med det sjätte garantiåret beräknas inkomstgarantin bara på det ledamotsarvode som betalades vid avgångstillfället.

Talmannens arvode vid avgångstillfället utgör underlag för beräkningen av hans eller hennes inkomstgaranti.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
 2. De nya bestämmelserna i 4 kap. 4 och 4 a §§ ska dock tillämpas på enskilda utrikes tjänsteresor som en ledamot har påbörjat efter den 30 september 2026.

⁵ Lydelse enligt SFS 2026:000. Ändringen träder i kraft den 1 januari 2027, samma dag som den nu föreslagna ändringen.

3 Ärendet och dess beredning

Konstitutionsutskottet har i betänkandena 2025/26:KU38 Den parlamentariska processen med ledamoten i fokus och 2025/26:KU43 En ny lag om riksdagens medalj behandlat flertalet av de frågor som ingick i riksdagsstyrelsens framställning (2025/26:RS5) Den parlamentariska processen med ledamoten i fokus. Konstitutionsutskottet beslutade att inför sitt ställningstagande inhämta Lagrådets yttrande över de förslag i riksdagsstyrelsens framställning som helt eller delvis byggde på förslagen i betänkandet Offentlighet och säkerhet i kammaren (2025/26:URF2). Riksdagsförvaltningen biträdde utskottet vid föredragningen i Lagrådet.

Riksdagen beslutade den 20 maj 2026 om en lag (2026:677) om riksdagens medalj (bet. 2025/26:KU43, rskr. 2025/26:276). Med anledning av bemyndigandet i den nya lagen har riksdagsstyrelsen den 10 juni 2026 beslutat föreskrift (RFS 2026:5) om riksdagens medalj och avskedsgåvor till ledamöter och ersättare som lämnar riksdagen. Lagen och föreskriften har trätt i kraft den 15 juni 2026.

Riksdagen har den 10 juni 2026 beslutat om de lagändringar med vissa justeringar och det tillkännagivande till regeringen som framgår av betänkandet (2025/26:KU38) Den parlamentariska processen med ledamoten i fokus (se rskr. 2025/26:365 och 366). Riksdagsstyrelsen har den 10 juni 2026 beslutat föreskrift (RFS 2026:6) om ändring i riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2019:1) om säkerhet och säkerhetsskydd i riksdagen, Riksdagsförvaltningen och partikanslierna. Riksdagsstyrelsen har denna dag beslutat föreskrift (RFS 2026:7) om ändring i riksdagsstyrelsens föreskrift och allmänna råd (RFS 2022:1) till lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter.

Riksdagsstyrelsen beslutade den 11 juni 2025 om tilläggsdirektiv till den utredning som styrelsen den 19 februari 2025 beslutade att tillsätta för att utreda vissa frågor gällande riksdagsledamöternas ersättningar m.m. Utredningen överlämnade i januari 2026 sitt slutbetänkande Ledamöters ersättning vid vissa resor och konsekvenser av förslag om säkerhets- och trygghetsåtgärder (2025/26:URF3).

En sammanfattning av slutbetänkandet finns i *bilaga 1*. Betänkandets lagförslag finns i *bilaga 2*. Betänkandet har remissbehandlats och en förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissvaren finns tillgängliga hos Riksdagsförvaltningen (dnr 1832-2024/25).

Inför riksdagsstyrelsens beslut om denna framställning till riksdagen har den av talmannen tidigare med anledning av beredningen av 2023 års riksdagsutrednings betänkande Ledamoten i fokus (2024/25:URF1) tillsatta beredningsgruppen medverkat i beredningen. Beredningsgruppen har fortsatt bestått av talmannen som sammankallande, riksdagsledamöterna Lena Hallengren (S) och Jörgen Berglund (M) samt tidigare ledamoten Michael Rubbestad.

I ärendet har beträffande frågor som behandlas under avsnitt 4.3 information inhämtats från Regeringskansliet (Finansdepartementet och Socialdepartementet).

Lagrådet

De föreslagna lagändringarna i denna framställning är av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Riksdagsstyrelsen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande över dessa lagförslag.

4 Riksdagsstyrelsens överväganden och förslag

4.1 Allmänna utgångspunkter och vissa frågor

Riksdagsstyrelsens bedömning

Genom de förslag och åtgärder som redovisas i denna framställning samt redan beslutade eller föreslagna föreskrifter och åtgärder som redovisats i framställningen (2025/26:RS5) Den parlamentariska processen med ledamoten i fokus har riksdagsstyrelsen tagit om hand de frågor som tagits i flera utredningars betänkanden. De gäller betänkandena Ledamoten i fokus (2024/25:URF1), Översyn av vissa av ledamöternas ersättningar och stöd för återgång till arbete (2025/26:URF1), Offentlighet och säkerhet i kammaren (2025/26:URF2) och Ledamöters ersättningar vid vissa resor och konsekvenser av förslag om säkerhets- och trygghetsåtgärder (2025/26:URF3).

Skälen för riksdagsstyrelsens bedömning

Redovisning av arbete och åtgärder med ledamoten i fokus

Utifrån de allmänna utgångspunkter som riksdagsstyrelsen haft för det arbete som har sin grund i 2023 års riksdagsutredning för att stärka och utveckla stödet till det parlamentariska arbetet och ledamotskapet kan riksdagsstyrelsen nu i allt väsentligt uttömmande redovisa vidtagna, pågående och initierade åtgärder och beslut.

Det innebär att genom i denna framställning redovisade förslag och åtgärder tillsammans med redan beslutade eller föreslagna föreskrifter och åtgärder som redovisats i framställningen (2025/26:RS5) Den parlamentariska processen med ledamoten i fokus har riksdagsstyrelsen bl.a. tagit om hand de frågor som upptagits i betänkandena Ledamoten i fokus (2024/25:URF1), Översyn av vissa av ledamöternas ersättningar och stöd för återgång till arbete (2025/26:URF1), Offentlighet och säkerhet i kammaren (2025/26:URF2) och Ledamöters ersättningar vid vissa resor och konsekvenser av förslag om säkerhets- och trygghetsåtgärder (2025/26:URF3).

Grunden för de tre senare betänkandena, varav ett är ett delbetänkande, var behovet av ett mer fördjupat beslutsunderlag till de frågor som särskilt uppmärksammades av 2023 års riksdagsutredning. Utöver dessa kompletterande utredningar har under beredningen av riksdagsstyrelsens båda framställningar under våren 2026 samt tillhörande författnings- och föreskriftsarbete uppmärksammats några frågor som kunnat beredas färdiga för beslut. Av särskild betydelse för detta senare kompletterande utredningsarbete har varit den av talmannen tillkallade beredningsgruppen.

Om riksdagen ställer sig bakom de författningsförslag som riksdagsstyrelsen lägger fram genom denna framställning kommer styrelsen under hösten 2026 att besluta åtföljande ändringar i några föreskrifter. Likaså kan det finnas anledning att också mer övergripande se över bestämmelserna i dels 1 och 2 §§ lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ, dels 8 § lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen och där så är det motiverat att återkomma i en framställning till riksdagen med förslag till erforderliga författningsändringar.

Riksdagen har, i enlighet med riksdagsstyrelsens förslag i framställningen (2025/26:RS5) Den parlamentariska processen med ledamoten i fokus beslutat en lag (2026:677) om riksdagens medalj (bet. 2025/26:KU43, rskr. 2025/26:268 och 276). Med stöd av ett bemyndigande i lagen har styrelsen den 10 juni 2026 beslutat föreskrift (RFS 2026:5) om riksdagens medalj samt avskedsgåvor till ledamöter och ersättare som lämnar riksdagen. Den 10 juni 2026 beslutade styrelsen även om föreskrift (RFS 2026:6) om ändring i riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2019:1) om säkerhet och säkerhetsskydd i riksdagen, Riksdagsförvaltningen och partikanslierna. Ändringen innebär bl.a. att det tydliggörs vad som gäller beträffande tidigare ledamöters och ersättares tillträde till riksdagens lokaler. Vidare har styrelsen i dag beslutat föreskrift (RFS 2026:7) om ändring i riksdagsstyrelsens föreskrift och allmänna råd (RFS 2022:1) till lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter. Det gäller bl.a. ersättning för stödåtgärder till tidigare ledamöter, tjänsteresor, rätt till intyg för en ledamot som lämnar riksdagen samt övernattningsbostäderna.

Riksdagsstyrelsen kan sammanfattningsvis notera att de frågor som behandlades av 2023 års riksdagsutredning och de övriga båda följande utredningarna har i allt väsentligt tagits om hand av riksdagsstyrelsen och Riksdagsförvaltningen. Riksdagsstyrelsen kan också konstatera att den parlamentariska processen i riksdagen och ledamöternas arbete understöds av Riksdagsförvaltningen med dess samlade kunskap och erfarenhet. Riksdagsstyrelsen förlitar sig på att myndigheten på alla sätt fortsätter och utvecklar sitt arbete med ledamoten i fokus.

Arbete i interparlamentariska församlingar och konferenser

Om det har träffats en internationell överenskommelse som innefattar att riksdagen bland sina ledamöter ska välja ledamöter till en delegation till en mellanfolklig organisation, får bestämmelser om detta införas i en tilläggsbestämmelse till 13 kap. 18 § första stycket riksdagsordningen.

Enligt tilläggsbestämmelserna 13.18.1, 13.18.2 och 13.18.3 riksdagsordningen ska riksdagen välja ledamöter i Nordiska rådets svenska delegation, den svenska delegationen till Europarådets parlamentariska församling och den svenska delegationen till den parlamentariska församlingen vid Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE).

För andra delegationer till mellanfolkliga organisationer gäller enligt 13 kap. 18 § andra stycket riksdagsordningen att talmannen efter samråd med

gruppledarna får besluta att riksdagsledamöter ska delta i internationellt parlamentariskt samarbete som inte bygger på en sådan internationell överenskommelse som avses i 13 kap. 18 § första stycket riksdagsordningen samt utse ledamöter i delegationen och besluta hur den ska redovisa sin verksamhet.

För närvarande har beslut fattats om delegationer för Interparlamentariska unionen (IPU), Natos parlamentariska församling, den parlamentariska Östersjökonferensen (Baltic Sea Parliamentary Conference, BSPC) och den arktiska parlamentarikerkonferensen (Conference of Parliamentarians of the Arctic Region, CPAR). För det parlamentariska Barentssamarbetet fastställer talmannen den partimässiga sammansättningen av ad hoc delegationen till den parlamentariska Barentskonferens som genomförs vartannat år. Sveriges riksdag är vidare medlem i den parlamentariska församlingen för Unionen för Medelhavet (PA-UfM), men har under innevarande valperiod ingen delegation och deltar därför inte i arbetet.

De delegationer som väljs av kammaren ska enligt 13 kap. 18 § första stycket riksdagsordningen årligen lämna en redogörelse för sin verksamhet till riksdagen. Även de delegationer som talmannen utser efter samråd med gruppledarna redovisar årligen sin verksamhet i en redogörelse som lämnas till riksdagen. Redovisningen från de tre konferenserna ingår i Nordiska rådets redogörelse.

Enligt 13 kap. 22 a § riksdagsordningen väljer riksdagen ledamöter i en delegation till den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol). Delegationen ska årligen lämna en redogörelse för sin verksamhet till riksdagen.

Talmannen har efter samråd med gruppledarna beslutat om ett antal grundprinciper för deltagande i parlamentariska församlingar och nätverk. Beslutet bekräftades senast av talmannen den 28 september 2022 efter samråd med gruppledarna samma dag. Enligt beslutet kan riksdagsledamöter genom sitt deltagande skapa opinion för svenska synsätt och återföra internationella frågor, tankar och förslag till det nationella beslutsfattandet så att deltagande kan kopplas till det dagliga arbetet i riksdagen. Samtidigt är det viktigt att medverka i internationella sammanhang sker på ett sådant sätt att det inte kan uppfattas som att riksdagen binds till något beslut eller någon politisk ståndpunkt. Ledamöterna som deltar representerar enbart sina delegationer, sina partier eller sig själva.

Cirka 100 riksdagsledamöter är för närvarande utsedda att ingå i riksdagens delegationer till de parlamentariska församlingarna och konferenserna. Arbetet i delegationerna består exempelvis av att delta vid stadgeenliga möten, s.k. sessioner eller församlingar, konferenser och i vissa fall utskotts- och kommittémöten samt att diskutera aktuella frågor för att i många fall slutligen anta icke-bindande resolutioner eller rekommendationer.

Omfattningen av arbetet i de olika delegationerna skiljer sig åt. Det gäller i fråga om exempelvis ansvar, arbetsbelastning och mötesfrekvens. För vissa delegationer sker arbetet löpande under året, medan det i andra fall handlar om

att delta vid sessioner och konferenser som har mer av nätverkande karaktär och är en arena för dialog och informationsutbyte.

Delegationernas uppdrag, dvs. kärnverksamhet, är inte närmare reglerat i lag eller någon annan föreskrift. Utredningen ansåg att det får vara upp till en delegation att själv definiera sitt uppdrag och hur det ska utövas (2025/26:URF3 s. 41). Ramarna för delegationernas arbete sätts, enligt utredningen, genom de budgetramar som tilldelas den enskilda delegationen. Riksdagsstyrelsen delar dock inte utredningens bedömning. Enligt riksdagsstyrelsens uppfattning ska delegationernas uppdrag i stället definieras utifrån de dokument som ligger till grund för respektive interparlamentarisk församling eller konferens. Här avses närmast internationella överenskommelser, stadgar och motsvarande dokument som anger t.ex. verksamhetens syfte och omfattning.

En utgångspunkt för en bedömning av delegationsarbetets omfattning är vad som är rimligt inom ramen för kärnverksamheten. Det är viktigt att det är tydligt och förutsägbart för en riksdagsledamot som väljs att ingå i en delegation vad åtagandet innebär, vilka krav som ställs och vad som ingår i kärnverksamheten.

Riksdagsdirektören fastställer för varje år en budget för de olika delegationerna. Budgeten ska vara dimensionerad för deltagande i kärnverksamheten. Enligt 3 kap. 4 § riksdagsstyrelsens föreskrift och allmänna råd (RFS 2022:1) till lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter (ersättningsföreskriften) beslutar en delegation som har tilldelats en egen budget genom beslut av Riksdagsförvaltningen om resor inom delegationens ansvarsområde.

Delegationerna beslutar inom sig om antalet delegationsmöten per år och kan vidare arrangera seminarier om aktuella frågor i en omfattning som står i relation till kärnverksamheten och som ryms inom ramen för delegationens budget och personalresurser. Resor som ledamöter gör ska självfallet ha direkt koppling till delegationsuppdraget.

Riksdagsstyrelsen ställer sig bakom utredningens bedömning att det behöver förtydligas att studieresor som en ledamot gör och som motiveras av att ledamoten ingår i en svensk delegation inom riksdagen ska anses gjorda som ett led i utövningen av riksdagsuppdraget och därmed betraktas som tjänsteresor (2025/26:URF3 s. 41 f.). Riksdagsstyrelsen har därför i dag beslutat ett sådant förtydligande som tagits in i 1 kap. 4 § riksdagsstyrelsens föreskrift och allmänna råd (RFS 2022:1) till lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter.

Utredningen anser vidare att en naturlig del av delegationernas arbete utgörs av att göra vissa studieresor och anser att det inte krävs någon ytterligare reglering för att tydliggöra en ledamots möjlighet att göra tjänsteresa inom sitt uppdrag i delegationen. Riksdagsstyrelsen kan godta bedömningen att i den delen inte göra någon författningsreglering men vill dock understryka att en delegations möjlighet att göra resor är beroende av vad som ligger inom delegationens kärnverksamhet och vilka ekonomiska medel som delegationen har

fått sig tilldelade. Riksdagsstyrelsen vill vidare i det sammanhanget påminna om möjligheten att genomföra digitala möten som alternativ till resor.

Det ligger naturligtvis i riksdagens intresse att ledamöter utses till ledande uppdrag inom de organisationer som riksdagen medverkar i. Dessa särskilda uppdrag med tillhörande tjänsteresor får dock självfallet inte belasta för en delegations kärnverksamhet anslagna budgetmedel.

En delegations budget ska inrymma möjligheten att i inledningen av en ny valperiod genomföra en studieresa till församlingens huvudsäte. Om en delegation under valperioden önskar göra ytterligare någon resa, kopplad till frågor av väsentlig betydelse för församlingens kärnverksamhet, får en särskild ansökan göras till riksdagsdirektören som därefter fattar beslut.

En utgångspunkt vid en bedömning av tilldelning av sådana extra medel är vad som är rimligt inom ramen för den aktuella delegationens kärnverksamhet. En avvägning får göras så att eventuella extra medel står i rimlig proportion till delegationens ordinarie verksamhet som är dimensionerad för deltagandet i församlingens kärnverksamhet (jfr även 2025/26:URF3 s. 42 f.). För sådana ställningstaganden och beslut har riksdagsdirektören möjlighet att hänskjuta frågan till riksdagsstyrelsen. Se 10 § 9 lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

Stödåtgärder för omställning för den som lämnar sitt riksdagsuppdrag

Av 12 kap. 1 och 3 §§ lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter (*ersättningslagen*) framgår att en ledamot som har valts in i riksdagen eller trätt in som ersättare före valet till riksdagen 2014 och som lämnar riksdagsuppdraget före uppnådd riktålder för pension (för närvarande 67 år) har rätt till stödåtgärder för att kunna övergå till förvärvsarbete i enlighet med vad Riksdagsförvaltningen bestämmer. Av 13 kap. 3 § ersättningslagen följer att detsamma gäller för en ledamot som valdes in i riksdagen för första gången genom valet 2014 eller senare.

Enligt 12 kap. 1 § riksdagsstyrelsens föreskrift och allmänna råd (RFS 2022:1) till lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter (*ersättningsföreskriften*) i dess nuvarande lydelse kan stödåtgärder lämnas i form av karriärrådgivning, coaching och liknande samt till kompetensutveckling. Kostnaden för åtgärderna får för närvarande uppgå till högst 50 000 kronor per tidigare ledamot.

Den som har utnyttjat stödåtgärder ska enligt 12 kap. 2 § ersättningsföreskriften på begäran av Riksdagsförvaltningen lämna en skriftlig redovisning med uppgifter om de kontakter som ägt rum med de organ som svarar för stödet, stödformer som har använts, kurser som har genomgåts, arbeten som har sökts, och initiativ som har tagits med tänkbara arbetsgivare i syfte att skaffa sig anställning eller uppdrag. Redovisningen ska lämnas senast nio månader efter det att den tidigare ledamoten har börjat använda sig av stödåtgärderna.

Riksdagsstyrelsen har denna dag beslutat om ändringar i bestämmelserna om stödåtgärder i ersättningsföreskriften som träder i kraft den 1 september 2026 (se RFS 2026:7). Ändringarna grundas till del på förslagen i betänkandet

Översyn av vissa av ledamöternas ersättningar och stöd för återgång till arbete (2025/26:URF1, särskilt avsnitt 6–8). Ändringarna innebär att det förtydligas att en tidigare ledamot ska kunna ta del av samtalsstöd inom ramen för de samlade stödinsatserna.

Ett förtydligande görs i också ersättningsföreskriften i fråga om vad som avses med kompetensutveckling. Med kompetensutveckling avses sådana åtgärder för förbättrade kunskaper och färdigheter som medför såväl en påbyggnad av tidigare kompetens som att ny kompetens tillförs en ledamot som lämnat riksdagsuppdraget. En sådan förstärkning av stödet ligger både i den enskilda ledamotens och riksdagens intresse för att möjliggöra en snabbare återgång till förvärvsarbete. Se 12 kap. 1 § andra stycket ersättningsföreskriften enligt dess lydelse i RFS 2026:7.

De i dag beslutade ändringarna i ersättningsföreskriften innebär vidare att det belopp som kan utnyttjas till stödåtgärder höjs och kopplas till riksdagsarvodet, vilket innebär att det värdesäkras över tid. Riksdagsstyrelsen anser nämligen att det är motiverat att en ledamot som har haft uppdraget under längre tid kan få mer stöd i form av bl.a. samtalsstöd och kompetensutveckling än den som varit ledamot endast en kortare tid. Riksdagsstyrelsen har därför beslutat att införa tre nivåer för stödet (se 12 kap. 1 c § ersättningsföreskriften i dess lydelse enligt RFS 2026:7).

För en ledamot som vid sin avgång tjänstgjort under en sammanhängande tid som ledamot under tid som understiger åtta år får kostnaden för stödåtgärder uppgå till ett belopp som motsvarar riksdagsarvodet för en månad. Kostnaden för en ledamot som har tjänstgjort som ledamot under en sammanhängande tid som motsvarar minst åtta år får uppgå till högst 200 procent av det månatliga riksdagsarvodet och kostnaden för en ledamot som har tjänstgjort som ledamot en sammanhängande tid om minst tolv år får uppgå till högst 300 procent av det månatliga riksdagsarvodet. Det högsta beloppet för den enskildes ersättning för kostnader avseende stödåtgärder bestäms utifrån den arvodensnivå som gäller vid tillfället för ledamotens avgång från riksdagen och beslutas av Riksdagsförvaltningen.

Den enskilda ledamotens behov av stödåtgärder varierar och beror på bl.a. bakgrund och livssituation. Förändringar på arbetsmarknaden kan påverka möjligheten att återgå till tidigare arbete. Det går därför inte att generellt säga vilka insatser och vilket stöd som behövs när det gäller exempelvis kompetensutveckling utan det måste kunna bedömas i varje enskilt fall.

Utbudet av och variationen på utbildningar och kurser är stort. Kostnaderna varierar kraftigt utifrån bl.a. hur omfattande insatser det rör sig om när det gäller såväl innehåll som tid. Vidare kan kostnaderna för likartade insatser variera mellan olika leverantörer. Det är därför svårt att ge en generell bild av kostnader för kompetensutvecklingsinsatser, men det kan röra sig om alltifrån under 10 000 kronor för insatser av mer begränsad omfattning, till över 500 000 kronor för mer omfattande insatser.

Utgångspunkten för den nya regleringen av stödåtgärder för ledamöter som lämnar riksdagen har sin naturliga grund i ett ansvar för att stödja och

uppmuntra en tidigare ledamot att etablera sig på arbetsmarknaden efter avslutat uppdrag. Riksdagsledamöterna har en central roll som det svenska folkets representanter. Ledamotsuppdraget är ett förtroendeuppdrag och ett mycket viktigt samhällsuppdrag. Uppdraget är unikt till sin karaktär och skiljer sig i flera avseenden från det som allmänt gäller på arbetsmarknaden. Ledamöterna förutsätts många gånger utföra sitt uppdrag på kvällar och under helger samt är inte sällan förknippat med resor.

Mot den beskrivna bakgrunden är det därför inte alltid helt enkelt att återvända till den ordinarie arbetsmarknaden efter avslutat uppdrag i riksdagen, särskilt om uppdraget innehavts under flera mandatperioder. Det är därför självklart att det ska finnas olika stödinsatser tillgängliga för den ledamot som lämnar riksdagen. Insatser som gör det möjligt att så snart som möjligt och på ett bra sätt för den enskilde att komma in på arbetsmarknaden. Det ligger utifrån flera aspekter såväl i riksdagens som den tidigare ledamotens intresse att så sker.

Diplomat- och tjänstepass

Enligt 3 § passlagen (1978:302) utfärdas pass som vanligt pass eller särskilt pass. Med särskilt pass avses bl.a. tjänstepass eller diplomatpass. Tjänstepass och diplomatpass får utfärdas endast av chefen för Utrikesdepartementet eller den han eller hon bemyndigar till det, se 17 § passförordningen (1979:664).

Närmare bestämmelser om diplomat- och tjänstepass finns i Regeringskansliets föreskrifter om diplomat- och tjänstepass (UF 2018:1). Enligt 7 § i nämnda föreskrift fattas beslut om bl.a. utfärdande av diplomat- och tjänstepass av chefen för Protokollat eller den som chefen för Protokollat bestämmer.

Diplomatpass får utfärdas för bl.a. talman, vice talman, ledamot och suppleant i riksdagens utrikesutskott och försvarsutskott, riksdagsdirektören, chefen för riksdagens internationella kansli samt chefen för riksdagens utrikesutskotts kansli respektive riksdagens försvarsutskotts kansli (2 § första stycket 2 i samma föreskrift). Tjänstepass får enligt 3 § första stycket 1 samma föreskrift utfärdas för bl.a. riksdagsledamot.

Enligt 3 kap. 42 § ersättningsföreskriften ska ansökan om diplomat- och tjänstepass göras hos Utrikesdepartementet via Riksdagsförvaltningen. Ett sådant pass får endast användas inom ramen för riksdagsuppdraget. Frågor om ansökningar om diplomat- och tjänstepass för riksdagsledamöter hanteras av riksdagens internationella kansli. Till ansökan till Utrikesdepartementet bifogas ett stödbrev som styrker att sökanden är riksdagsledamot och behovet av pass.

2023 års riksdagsutredning anförde att frågan om möjligheterna för riksdagens ledamöter att erhålla diplomat- och tjänstepass borde utredas. Riksdagsstyrelsen har emellertid inhämtat att ordningen för beslut om diplomat- och tjänstepass fungerar väl och noterar med tillfredsställelse att när en riksdagsledamot, som är del av den centrala statsledningen, ansöker om tjänstepass beviljas han eller hon typiskt sett ett sådant pass. Riksdagsstyrelsen ser därför inte behov av någon utredning.

4.2 Författningsfrågor

4.2.1 Förtydligande av skyldigheten att lämna vissa uppgifter till registret över ledamöters åtaganden och ekonomiska intressen

Riksdagsstyrelsens förslag

En riksdagsledamot ska inte vara skyldig att lämna uppgifter till registret över ledamöternas åtaganden och ekonomiska intressen om

- ett styrelseuppdrag eller uppdrag som revisor i en bostadsrättsförening, eller
- en anställning, ett uppdrag eller ett annat avtal av ekonomisk natur som avser det egna partiet eller dess organisationer.

Förslagen innebär ändringar i 8 § lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen.

Nuvarande ordning

Enligt 1 § lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen ska Riksdagsförvaltningen föra ett register (ekonomiska registret) med uppgifter om riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen. Registret ska ge samlad information om ledamöters åtaganden och ekonomiska intressen i den omfattning som är motiverad av ett befogat allmänt intresse. I förarbetena anges att den som fått förtroendeuppdraget att vara riksdagsledamot öppet bör kunna redovisa uppdrag och inkomst- och förmögenhetsförhållanden som kan tänkas skapa lojalitetskonflikter och påverka det politiska uppdraget (förs. 1995/96:RFK2).

En riksdagsledamot ska enligt 4 § och 8 § andra stycket 3, 4, 5 och 7 lagen om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen anmäla bl.a. avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär, avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån eller annan förmån som utgår under tid som omfattas av uppdraget som riksdagsledamot, avtal av ekonomisk karaktär med en arbetsgivare eller uppdragsgivare, även om avtalet får effekt först efter det att uppdraget som riksdagsledamot har upphört samt styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk förening eller motsvarande utländsk juridisk person.

Relevanta uppgifter ska anmälas inom fyra veckor efter det att riksdagen sammanträtt första gången efter ett val eller från den senare tidpunkt då uppdraget som ledamot påbörjades.

Det ekonomiska registret innehåller även uppgifter om andra än riksdagsledamöter. Det kan gälla exempelvis arbetsgivare, bolag, föreningar, stiftelser och i vissa fall den som bekostat en förmån för en ledamot. Innan anmälda uppgifter registreras ska de som berörs underrättas och ges möjlighet att yttra sig över uppgifter som har lämnats om dem (underrättelse till tredje man). Om ett sådant yttrande innehåller en invändning mot en lämnad uppgift, ska riksdagsledamoten ges tillfälle att ändra eller komplettera sin anmälan. Se 10 §

lagen om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsstyrelsen har våren 2026 föreslagit att fastighetsbeteckning inte längre ska registreras i det ekonomiska registret för det fall en ledamot helt eller delvis äger en näringsfastighet enligt 2 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229), se framställning 2025/26:RS5 (avsnitt 4.2.7). Riksdagsstyrelsen anförde att vissa uppgifter som rör ledamöterna måste behandlas med särskild omsorg för att det inte ska uppkomma otillbörliga intrång i enskilda ledamöters personliga integritet. Om en ledamot äger en näringsfastighet och samtidigt är bosatt på den kan en uppgift om fastighetsbeteckning jämföras med en uppgift om ledamotens privatbostad. Mot den bakgrunden är det enligt styrelsen mindre lämpligt att registrera en så detaljerad uppgift i det ekonomiska registret. Riksdagen har den 10 juni 2026 beslutat ändring i lagen (bet. 2025/26:KU38, rskr. 2025/26:365 och 366).

Fråga har uppkommit om ytterligare ändringar som rör att lämna uppgifter till det ekonomiska registret. Det gäller bl.a. uppgift om styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i en bostadsrättsförening. En sådan uppgift kan i de flesta fall jämföras med en uppgift om privatbostad, vilket innebär att samma skäl som i fråga om att undanta fastighetsbeteckning för en näringsfastighet kan anföras även för dessa uppgifter. Det bör därför enligt styrelsens bedömning göras undantag för bostadsrättsförening när det gäller kravet att lämna uppgift om styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i en ekonomisk förening. Se 8 § andra stycket 7 lagen om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen. Styrelsen konstaterar också att det i 8 § andra stycket 1 samma lag görs motsvarande undantag för bostadsrättsförening i fråga om redovisning av andel i en ekonomisk förening.

Vidare har fråga uppkommit när det gäller uppgift om uppdrag för det egna partiet. Av förarbetena till lagen om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen framgår att ändamålet med det ekonomiska registret är att tillgodose allmänhetens behov av information om de olika bindningar och ekonomiska intressen som kan tänkas påverka uppdraget som riksdagsledamot (förs. 1995/96:RfK2, bet. 1995/96:KU13). Syftet är med andra ord att redovisa förhållanden som kan tänkas skapa lojalitetskonflikter för en riksdagsledamot och som av det skälet kan komma att påverka det politiska uppdraget.

Det kan utifrån syftet med lagen inte anses motiverat att en riksdagsledamot ska redovisa uppdrag för det egna partiet. Även om en sådan registreringsskyldighet inte kan anses följa redan av den nuvarande regleringen i lagen anser riksdagsstyrelsen det ändå lämpligt att tydliggöra detta förhållande. I sammanhanget kan det noteras att anställningar och uppdrag för det egna partiet och dess organisationer undantas från de uppgifter som statsråden har åtagit sig att anmäla (jfr 2024/25:URF1 s. 353 f.). Enligt riksdagsstyrelsen bör det

därför i lagen om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen anges att anställning och uppdrag för det egna partiet eller dess organisationer undantas från uppgiftsskyldighet.

Med de egna partiets organisationer ska närmast förstås förbund och liknande ideella organisationer eller nätverk som är knutna till eller associerade till det egna partiet, såsom kvinnoförbund, ungdomsförbund eller studentförbund. Däremot avses med det egna partiets organisationer inte sådana juridiska personer som helt eller delvis ägs av partiet eller som partiet annars har ett betydande inflytande i eller kontroll över. Anställningar eller uppdrag för sådana juridiska personer ska därför registreras.

Riksdagsstyrelsen har inhämtat att det inte finns några större tillämpningsproblem vad gäller övriga uppgifter som enligt 8 § ska anmälas till det ekonomiska registret. Riksdagsstyrelsen vill dock göra förtydligande uttalanden vad gäller gränsdragningen mellan punkt 6 och punkt 7 respektive punkt 3 och punkt 6.

Punkt 6 anger att uppgift ska registreras om inkomstbringande, självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksdagsledamot. Närmare bestämt ska arten av verksamhet registreras och i förekommande fall även namnet på den juridiska person i vilken verksamheten bedrivs. I tidigare förarbeten har det exemplifierats med verksamhet som advokat, journalist, lantbrukare eller läkare.

Punkt 7 anger att uppgift ska registreras om styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk förening eller motsvarande utländsk juridisk person. Närmare bestämt ska uppdragets art och den juridiska personens namn registreras.

Riksdagsstyrelsen konstaterar att exemplen i tidigare förarbeten kopplade till punkt 6 rör vissa slag av kvalificerade tjänster och vill därför klargöra att ordet ”verksamhet” omfattar varje form av skapande och tillhandahållande av tjänster och varor i alla branscher. ”Verksamhet” i bestämmelsens mening får uppfattas som ett vidare begrepp än ”näringsverksamhet”. Näringsverksamhet definieras som en förvärvsverksamhet av ekonomiskt slag som bedrivs självständigt, varaktigt och med vinstsyfte. I punkt 6 anges enbart att verksamheten ska vara inkomstbringande och självständig. Det innebär i praktiken att även t.ex. hobbyverksamhet (som inte har ett vinstsyfte men kan vara inkomstbringande) kan behöva registreras.

Det är vanligt att en person som bedriver verksamhet av ekonomiskt slag gör det genom ett aktiebolag, som personen äger ensam och är ensam styrelseledamot i. Det kan inte vara meningen att samma verksamhet ska registreras under två olika punkter, och om en riksdagsledamot bedriver verksamhet genom ett aktiebolag (eller ett handelsbolag eller en ekonomisk förening) som personen sitter i styrelsen för kan det framstå som oklart om ledamoten ska registrera detta under punkt 6 eller punkt 7.

Riksdagsstyrelsens uppfattning är att punkt 7 går före punkt 6 i sådana situationer. Ett styrelseuppdrag i ett aktiebolag, ett handelsbolag och en ekonomisk förening ska alltid registreras, och därigenom skapas den transparens

som lagen syftar till. I praktiken innebär det att punkt 6 i många fall omfattar verksamhet som ledamoten bedriver som enskild näringsidkare.

Enligt punkt 3 ska en avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär registreras. Man kan vara anställd i ett aktiebolag eller en annan juridisk person som man själv äger och ta ut lön från den juridiska personen. Om man inte samtidigt är styrelseledamot i den juridiska personen skulle gränsdragningsproblem kunna uppstå mellan punkt 6 och punkt 3. Riksdagsstyrelsen menar att punkt 6 typiskt sett går före punkt 3, så länge ledamoten kontrollerar den juridiska personen. Det är mer klagörande om det av det ekonomiska registret framgår att ledamoten bedriver inkomstbringande, självständig verksamhet än att ledamoten har en anställning i ett aktiebolag eller en annan juridisk person.

Den yttersta gränsdragningen mellan att bedriva verksamhet genom en juridisk person enligt punkt 6 och att ha en anställning i en juridisk person enligt punkt 3 bör avgöras av om det är ledamoten som bestämmer över den juridiska personen eller inte. Om ledamoten är verksam i den juridiska personen men inte äger majoriteten av aktierna eller andelarna eller på något annat sätt har ett bestämmande inflytande över den, utan bara är en av flera intressenter, så framstår det som rimligt att i första hand se förhållandet mellan den juridiska personen och ledamoten som ett anställningsförhållande som ska registreras enligt punkt 3.

4.2.2 Vissa ytterligare åtgärder för ökad säkerhet och trygghet för riksdagsledamöterna

Riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagsförvaltningens ansvar för säkerhetsrådgivning till riksdagsledamöterna ska framgå av instruktionen för Riksdagsförvaltningen.

Förslaget innebär en ändring i 2 § lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

Utredningens förslag

Utredningens förslag motsvarar delvis riksdagsstyrelsens.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte haft några synpunkter på utredningens förslag.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

En grundläggande del i demokratin är att en riksdagsledamot ska kunna utföra sitt uppdrag under trygga och säkra former för att garantera den parlamentariska processen.

Enligt riksdagsstyrelsens bedömning måste skyddet mot hot och våld för riksdagens ledamöter stärkas och förebyggande trygghets- och säkerhets-

höjande åtgärder prioriteras. I dag ansvarar Riksdagsförvaltningen för säkerheten och krisberedskapen i riksdagen, medan Säkerhetspolisen ansvarar för personskyddet för den centrala statsledningen och Polismyndigheten har ett allmänt ansvar för medborgarnas trygghet och säkerhet. Det finns en rad frågor om Säkerhetspolisens och Polismyndighetens uppdrag och arbete i relation till riksdagens ledamöter samt övergripande frågor om vilket skydd riksdagsledamöterna bör ges, som en del av den centrala statsledningen. Styrelsen har mot den bakgrunden redan i en tidigare framställning till riksdagen föreslagit ett tillkännagivande till regeringen om att det bör tillsättas en utredning om stärkt säkerhet för den parlamentariska processen och för riksdagens ledamöter (framst. 2025/26:RS5). Riksdagen har den 10 juni 2026 ställt sig bakom riksdagsstyrelsens förslag (2025/26:KU38, rskr. 2025/26:365 och 366).

Enligt bilagan till riksdagsdirektörens föreskrift (RFS 2025:1) om Riksdagsförvaltningens organisation svarar säkerhetsavdelningen för frågor som rör bl.a. säkerhetshöjande åtgärder. Likaså ska beredskapsheten vid samma avdelning samordna, stödja och följa upp Riksdagsförvaltningens arbete med personsäkerhet. När det gäller personsäkerhet finns bl.a. möjlighet till säkerhets- och trygghetsskapande samtal. Vid sådana samtal kan en ledamot ges stöd och råd utifrån bl.a. generella sårbarheter. Samtalen kan bidra till att skapa så goda förutsättningar som möjligt för ledamöterna att göra aktiva och medvetna val i frågor som rör trygghet och säkerhet och därmed förebygga och motverka säkerhetsincidenter.

Riksdagsförvaltningens ansvar för att lämna råd kring personsäkerhet är inte författningsreglerat. Enligt riksdagsstyrelsen bör, såsom föreslås i betänkande 2025/26:URF3 bilaga 3, ansvaret och uppgiften tydliggöras genom ett tillägg i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen. Avsikten i detta skede är endast att ge lagstöd åt Riksdagsförvaltningens nuvarande verksamhet i avvaktan på den övergripande utredningens överväganden och förslag (framst. 2025/26:RS5, KU:38, rskr. 2025/26:365 och 366). Detta hindrar självfallet inte att Riksdagsförvaltningen inom givna budgetramar fortlopande utifrån vunna erfarenheter och behov utvecklar rådgivningen till ledamöterna i fråga om säkerhetsfrämjande åtgärder.

Det är alltså inte avsikten att i Riksdagsförvaltningens ansvar ska innefattas att erbjuda ledamöterna en sådan säkerhetsrådgivning som kan anses innefatta någon sådan skattepliktig förmån som kan medföra att en ledamot blir förmånsbeskattad (jfr 2025/26:URF3 s. 55–59).

Riksdagsstyrelsen finner det sammantaget angeläget att återkommande följa upp frågor med bäring på ledamöternas säkerhet och trygghet inte enbart kopplat till arbetet i riksdagens lokaler.

4.2.3 Ledamotsarvodet till en vice talman ska inte påverkas av antecknad frånvaro vid vissa voteringstillfällen

Riksdagsstyrelsens förslag

Den vice talman som leder en votering i kammaren ska inte anses frånvarande även om hon eller han inte deltar i omröstningen.

Förslaget innebär vissa huvudsakligen redaktionella ändringar i 3 kap. 13, 14 och 16 §§ lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter och att 15 och 17 §§ i samma kapitel därefter kan upphävas.

Nuvarande ordning

En riksdagsledamot har enligt 3 kap. 2 § lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter (*ersättningslagen*) rätt till ett månatligt arvode som bestäms av Riksdagens arvodesnämnd (ledamotsarvode). För 2026 uppgår ledamotsarvodet till 81 400 kronor per månad. En vice talman, en ordförande i ett utskott eller EU-nämnden och en vice ordförande i ett utskott eller EU-nämnden har rätt till ett månatligt tilläggsbelopp som uppgår till 30, 20 respektive 15 procent av ledamotsarvodet (3 kap. 3–5 §§ ersättningslagen).

Enligt 3 kap. 13 § ersättningslagen ska en ledamot som har varit frånvarande vid minst 60 procent av voteringstillfällena i kammaren under ett kvartal betala tillbaka det ledamotsarvode som avses i samma kapitel i ersättningslagen. Detta förutsätter dock att ledamoten har varit frånvarande vid minst 60 procent av voteringstillfällena i kammaren även under ett föregående kvartal under valperioden och att talmannen efter det kvartalet har erinrat ledamoten om ledamotens frånvaro och återbetalningsplikt. Talmannens erinran om frånvaro och återbetalningsskyldighet ska lämnas inom sex månader efter utgången av det kvartal som erinran avser. Har inte talmannens erinran lämnats inom den tiden ska inte någon erinran lämnas.

Vid tillämpningen av bestämmelsen om återbetalning ska emellertid inte perioden juli–september beaktas (3 kap. 14 § ersättningslagen). Inte heller ska frånvaro som beror på sjukdom, föräldraledighet, familjeskäl, internationella uppdrag eller liknande omständighet beaktas. Om det finns synnerliga skäl ska inte heller annan frånvaro beaktas. Enligt 3 kap. 15 § ersättningslagen gäller bestämmelserna om återbetalning inte partiledare och språkrör för partier som har valts in i riksdagen. Enligt riksdagsstyrelsens tidigare ställningstagande bör deltagande i kvittningssystemet inte betraktas som giltigt skäl för frånvaro (framst. 2020/21:RS5).

Det är Riksdagens arvodesnämnd som efter anmälan från talmannen fattar beslut om återbetalning av arvode efter anmälan av talmannen (3 kap. 16 § ersättningslagen). Riksdagsförvaltningen ska enligt 3 kap. 18 § ersättningslagen på begäran av Riksdagens arvodesnämnd överlämna uppgifter om en ledamots närvaro vid voteringstillfällen och andra uppgifter som nämnden behöver för sin prövning. Innan ett beslut om återbetalning fattas ska Riksdagens arvodesnämnd ge den ledamot som anmälan avser tillfälle att yttra sig.

Nämnden ska även inhämta yttrande från den partigrupp som ledamoten tillhör eller har tillhört.

Enligt 3 kap. 19 § ersättningslagen ska Riksdagsförvaltningen framställa krav på återbetalning i enlighet med Riksdagens arvodesnämnds beslut. Ett belopp som återkrävs får i stället avräknas mot kommande utbetalningar av arvodet. Om beloppet inte har återbetalats inom en månad från det att ett krav på återbetalning framställts ska den återbetalningsskyldige betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på det obetalda beloppet till dess betalning sker. Riksdagens arvodesnämnd får efter skriftlig ansökan från ledamoten besluta att återkravet och kravet på ränta ska efterges helt eller delvis, om det finns särskilda skäl.

Beslut av Riksdagens arvodesnämnd om återbetalning av arvode och om att återkrav och krav på ränta helt eller delvis ska efterges får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammarrätten krävs prövningstillstånd (15 kap. 2 § första stycket ersättningslagen).

Bestämmelserna om återbetalning trädde i kraft den 1 januari 2022 (framst. 2020/21:RS5, bet. 2021/22:KU3, rskr. 2021/22:34). Syftet är att motverka att ledamöter utan laga förfall avstår från att delta i riksdagsarbetet samtidigt som de får ersättning, eftersom detta enligt riksdagsstyrelsen riskerar att skada väljarnas förtroende för riksdagen och det demokratiska systemet. Den aktuella regleringen tar sikte på de mest uppenbara fallen när ledamöter under lång tid väljer att inte delta i riksdagsarbetet men ändå får ersättning (framst. 2020/21:RS5).

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Under den tid som en riksdagsledamot är talman utövas hans eller hennes uppdrag som riksdagsledamot av en ersättare (4 kap. 13 § regeringsformen). En vice talman däremot har inte någon ersättare i riksdagen utan deltar bl.a. i voteringarna och får delta i utskottsarbete. En vice talman som leder ett sammanträde i kammaren får inte yttra sig i sakfrågan (6 kap. 6 § riksdagsordningen), men får delta i voteringen.

Det är inte ovanligt att den vice talman som leder en votering har blivit utkvittad för att kunna fokusera på att leda sammanträdet.¹ Det innebär att han eller hon inte deltar i omröstningarna och därmed inte registreras som närvarande vid voteringen.

Om en vice talman inte registreras som närvarande vid en votering kan det bidra till att han eller hon anses frånvarande i så stor omfattning under ett kvarantal att det kan finnas grund för ett krav på återbetalning av ledamotsarvodet. Undantagsbestämmelsen i 3 kap. 12 § andra meningen ersättningslagen om att sjukdom, föräldraledighet, familjeskäl, internationella uppdrag eller liknande

¹ Mellan riksdagens partier har det sedan lång tid funnits ett frivilligt organiserat kvittningssystem som bygger på en överenskommelse mellan gruppledarna. Kvittningssystemet har gett utrymme för viss frånvaro från voteringar utan att någon ledighet formellt har beviljats. Det är riksdagens partier som avgör om det ska finnas ett kvittningssystem och hur det ska vara utformat.

omständigheter är giltiga skäl för frånvaro kan nämligen inte anses tillämplig i dessa fall. I 3 kap. 12 § tredje meningen ersättningslagen föreskrivs att om det finns synnerliga skäl ska inte heller annan frånvaro beaktas. Denna bestämmelse skulle kunna återopas, men den är egentligen endast avsedd att tillämpas under exceptionella omständigheter, såsom en pågående epidemi (jfr framst. 2020/21:RS5 s. 53 f.).

En vice talman som leder en votering fullgör uppgiften att leda ett sammanträde i kammaren. Det är enligt riksdagsstyrelsen inte rimligt utifrån syftet med regleringen – att identifiera de ledamöter som har hög frånvaro utan giltigt skäl under lång tid – att en vice talman i sådana fall ska registreras som frånvarande vid voteringstillfället. Han eller hon har ju varit närvarande i kammaren och där utfört sitt uppdrag som talman att leda sammanträdet.

Riksdagsstyrelsen har övervägt om ett generellt undantag motsvarande det som gäller för partiledare och språkrör enligt 3 kap. 15 § ersättningslagen bör införas även för vice talmän, vilket i så fall skulle vara administrativt enkelt att tillämpa. Styrelsen har dock stannat vid att föreslå ett undantag som endast avser fall då en vice talman som leder ett sammanträde i kammaren har blivit utkvittad eller av annan anledning inte deltar i voteringen. En sådan ordning är tydlig och bör inte medföra något större administrativt arbete.

Med denna justering av bestämmelserna i ersättningslagen anser riksdagsstyrelsen också att det är lämpligt att i en och samma paragraf – 3 kap. 14 § ersättningslagen – samla alla de omständigheter och uppgifter som inte ska beaktas som en sådan frånvaro vid voteringstillfällena att de kan utgöra underlag för ett kommande krav på återbetalning av ledamotsarvodet. Även en redaktionell ändring föreslås vad avser regleringen kopplad till tredje kvartalet (juli–september). Någon ändring i sak är dock inte avsedd.

4.2.4 Ledamöters enskilda utrikes tjänsteresor inom Norden och till Bryssel

Riksdagsstyrelsens förslag

Resekostnaderna för en ledamots tjänsteresa som ingår som ett led i ett internationellt parlamentariskt utbyte eller som annars är av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget ska inte bekostas genom det belopp som ledamoten per valperiod får använda för enskilda utrikes tjänsteresor, om det avser en resa till Bryssel eller till ett nordiskt land eller område som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Förslagen innebär ändringar i 4 kap. lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter.

Utredningens förslag

Utredningens förslag avviker från riksdagsstyrelsens förslag. Utredningens förslag innebar bl.a. att en tjänsteresa som är av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget eller som ingår som ett led i ett internationellt parlamentariskt

utbyte och som avser en resa inom Norden eller till Bryssel ska räknas som en inrikes tjänsteresa.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte haft några synpunkter på utredningens förslag.

Nuvarande ordning

En ledamot har enligt 4 kap. 1 § lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter (*ersättningslagen*) rätt till ersättning för en tjänsteresa. En enskild utrikes tjänsteresa ska vara av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget (4 kap. 4 § ersättningslagen). En ledamot beslutar om sina enskilda utrikes tjänsteresor till länder som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, kandidatländer och potentiella kandidatländer för medlemskap i Europeiska unionen samt till Storbritannien. Se 4 kap. 5 § andra stycket 2 och 3 ersättningslagen och 3 kap. 3 § riksdagsstyrelsens föreskrift och allmänna råd (RFS 2022:1) till lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter (*ersättningsföreskriften*).

Beslut om övriga enskilda utrikes tjänsteresor fattas efter ansökan av någon av de vice talmännen (4 kap. 5 § tredje stycket ersättningslagen och 3 kap. 2 § första stycket ersättningsförordningen). Ansökan ska bl.a. innehålla uppgifter om resans ändamål och på vilket sätt resan är av värde för riksdagsuppdraget, en översiktlig resplan, beräknade kostnader och uppgift om huruvida föreskrivet samråd har skett. Om det gäller en resa till ett land eller område som Utrikesdepartementet avråder från alla resor till ska det även anges vilka särskilda skäl som motiverar resan.

En ansökan ska avslås om den inte är av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget, om samråd som Riksdagsförvaltningen bestämmer inte har skett eller om Utrikesdepartementet avråder från alla resor till landet eller området och det inte finns särskilda skäl som motiverar att resan ändå genomförs (4 kap. 5 a § ersättningslagen).

En ledamot kan begära att ett beslut av en vice talman ska prövas av Riksdagsförvaltningen (3 kap. 2 § andra stycket ersättningsföreskriften).

En ledamot som själv har beslutat om och genomfört en enskild utrikes tjänsteresa ska snarast och senast inom sex månader efter att resan avslutades ge in en skriftlig redovisning för resan till Riksdagsförvaltningen med bl.a. uppgifter om resmål, kostnad samt de möten och besök som har genomförts (3 kap. 14 och 15 §§ ersättningsföreskriften). Riksdagsförvaltningen ska en gång per valperiod följa upp de enskilda utrikes tjänsteresor som ledamöter själva har beslutat om under valperioden (3 kap. 16 § ersättningsföreskriften).

Riksdagsförvaltningen fastställer för varje valperiod ett belopp som en ledamot får använda för enskilda utrikes tjänsteresor. För innevarande valperiod har Riksdagsförvaltningen bestämt beloppet till 60 000 kronor. (3 kap. 8 § ersättningsföreskriften).

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

För att en ledamot ska få ersättning för kostnader för en enskild utrikes tjänsteresa förutsätts, som redovisats i föregående avsnitt, att resan ska vara av värde för fullgörande av riksdagsuppdraget. En del av riksdagsledamöternas uppdrag utgörs av internationellt arbete, exempelvis kontakter med andra länders parlament och deltagande i valobservationer. Resor för deltagande i sådant internationellt parlamentariskt utbyte är att anse som ett led i utövningen av riksdagsuppdraget, vilket bör tydliggöras genom ett tillägg i 4 kap. 4 § ersättningslagen.

Den ökade internationaliseringen och dagens geopolitiska läge innebär att det är viktigt att riksdagens ledamöter har goda förutsättningar att knyta internationella kontakter, inte minst inom ramen för EU-samarbetet och samarbetet med övriga nordiska länder. Det är enligt riksdagsstyrelsen angeläget att det finns goda förutsättningar för riksdagsledamöterna att genom exempelvis resor stärka detta samarbete. Den nuvarande ordningen för finansiering av enskilda utrikes tjänsteresor kan dock få till följd att önskvärda resor med EU-koppling eller nordisk koppling inte genomförs, eftersom det innebär att det ekonomiska utrymmet för resor till andra resmål begränsas (jfr 2024/25:URF1 s. 201).

En delvis ny ordning bör därför införas som innebär att kostnader för resor till EU:s institutioner eller inom Norden inte ska belasta det belopp som ledamöter enligt beslut av Riksdagsförvaltningen har tillgängligt för enskilda utrikes tjänsteresor. Den nya ordningen bör dock avgränsas till att avse resor inom Norden som går till ett område som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, vilket innebär att resor till Färöarna som tillhör Danmark och Svalbard som tillhör Norge inte omfattas (jfr 4 kap. 5 § andra stycket 2 ersättningslagen). När det gäller resor med EU-koppling bör den nya ordningen begränsas till att avse endast Bryssel i Belgien, där de flesta av EU:s institutioner är lokaliserade.

Utredningen hade föreslagit ett genomförande av en ny ordning med innebörden att ledamöternas resor inom Norden och till Bryssel skulle räknas som inrikes tjänsteresor (se 2025/26:URF3 s. 26 f.). Riksdagsstyrelsen har dock i stället valt en lagteknisk lösning som innebär att de medel som fastställs för enskilda utrikes tjänsteresor enligt 4 kap. 4 § andra stycket ersättningslagen inte ska användas för resor inom Norden, om resan går till ett område som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller till Bryssel. Någon särreglering när det gäller utlandstraktamente och förrättningsstillägg i enlighet med utredningens förslag behövs därmed inte.

Den nya ordningen innebär sannolikt att det kommer att genomföras fler enskilda utrikes tjänsteresor, vilket i sin tur leder till ökade kostnader. Riksdagsstyrelsen utgår dock från att de resor som genomförs är väl motiverade och att medlen används med gott omdöme och på ett ansvarsfullt sätt. Oavsett om det är fråga om en resa som finansieras med de medel som fastställs enligt 4 kap. 4 § andra stycket ersättningslagen eller som omfattas av den nya ordningen gäller självfallet att resan ska vara av värde för fullgörandet av riks-

dagsuppdraget och där internationellt parlamentariskt utbyte kan ingå som ett led.

Det belopp som en ledamot får använda för enskilda utrikes tjänsteresor bör inte justeras med anledning av riksdagsstyrelsens förslag.

Det är av stor vikt att det totala utfallet av resorna följs upp, utifrån bl.a. kostnader och resmål. En sådan uppföljning, som alltså inte ska göras på individnivå, bör göras och redovisas till riksdagsstyrelsen en gång efter varje valperiod på motsvarande sätt som redan görs för utskottens och EU-nämndens resor – se 5 § riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2012:1) om utskottens och EU-nämndens utrikes resor. Från och med den 1 september 2026 är 5 § benämnd 6 § (se RFS 2026:2).

Den nu tillkommande uppgiften bör inte innebära någon väsentlig administrativ börda för Riksdagsförvaltningen.

4.2.5 Kompletterande reglering av arvoden till ordförande och vice ordförande i delegationer

Riksdagsstyrelsens förslag

Samtliga delegationer som antingen utses av riksdagen eller av talmannen efter samråd med gruppledarna med tillämpning av 13 kap. 18 eller 22 a § riksdagsordningen ska likställas i arvodeshänseende och de månatliga arvodena till ordförande och vice ordförande i delegationerna därför inkluderas i underlaget för beräkningen av inkomstgarantin för dessa presidiepersoner.

Förslaget innebär en ytterligare ändring i 12 kap. 11 § första stycket 3 lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter.

Nuvarande ordning

I framställning (2025/26:RS5) Den parlamentariska processen med ledamoten föreslår riksdagsstyrelsen att det ska införas särskilda arvoden för ordförande och vice ordförande i delegationer till internationella parlamentariska församlingar och konferenser. Det gäller de delegationer som väljs av riksdagen, dvs. Nordiska rådets svenska delegation, den svenska delegationen till Europarådets parlamentariska församling, den svenska delegationen till den parlamentariska församlingen vid Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) samt delegationen för den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol (tilläggsbestämmelse 13.18.1, 13.18.2 och 13.18.3 riksdagsordningen samt 13 kap. 22 a § riksdagsordningen). Förslaget omfattar även de delegationer som talmannen i enlighet med 13 kap. 18 § andra stycket utser efter samråd med gruppledarna, dvs. delegationerna för Interparlamentariska unionen (IPU), Natos parlamentariska församling, den parlamentariska Östersjökonferensen (Baltic Sea Parliamentary Conference, BSPC) och den arktiska parlamentarikerkonferensen (Conference of Parliamentarians of the Arctic Region, CPAR) samt delegationen till den parlamentariska Barents-

konferens som genomförs vartannat år. Enligt förslaget, som innebär en ändring i lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ, ska det utgå ett fast månadsarvode som uppgår till fyra procent av arvodet som riksdagsledamot för en ordförande och två procent av arvodet som riksdagsledamot för en vice ordförande. Riksdagen har den 10 juni 2026 ställt sig bakom riksdagsstyrelsens förslag (bet. 2025/26:KU38, rskr. 2025/26:365 och 366).

Av 12 kap. 11 § lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter (ersättningslagen) följer att underlaget för beräkning av inkomstgarantin² de första fem garantiåren utgörs av bl.a. ledamotsarvodet samt vissa arvoden enligt lagen om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, såsom arvode för ordförande i Nordiska rådets svenska delegation. I framställningen (2025/26:RS5) föreslogs, i enlighet med utredningens förslag, en redaktionell ändring som innebär att arvodet till ordföranden i Nordiska rådets svenska delegation även fortsättningsvis ska omfattas av bestämmelsen, liksom även arvodet till delegationens vice ordförande. Enligt utredningen saknades orsak att utsträcka underlaget till att även inkludera arvode till ordförande eller vice ordförande i de övriga delegationerna, särskilt med tanke på att inga av dessa arvoden ska beaktas vid beräkning av det ekonomiska omställningsstödet.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Enligt riksdagsstyrelsen är det svårt att motivera varför arvodet till ordförande och vice ordförande i Nordiska rådets svenska delegation i något avseende ska särbehandlas i relation till arvoden till övriga delegationspresidier. Samtliga delegationer bör enligt styrelsen likställas i arvodeshänseende och även arvodet till ordförande och vice ordförande i de övriga delegationerna bör därför inkluderas i underlaget för beräkningen av inkomstgarantin de första fem garantiåren. Detta bör genomföras genom en ändring i 12 kap. 11 § ersättningslagen som också ska träda i kraft den 1 januari 2027 (jfr bet. 2025/26:KU38, rskr. 2025/26:365 och 366).

² Bestämmelserna om inkomstgaranti gäller ledamöter som valts in i riksdagen eller trätt in som ersättare före valet till riksdagen 2014.

4.3 Utseende av lekmannarevisorer i Systembolaget Aktiebolag

Riksdagsstyrelsens förslag

Riksdagen ger regeringen till känna det som riksdagsstyrelsen anför om utseende av lekmannarevisorer och suppleanter för dessa i Systembolaget Aktiebolag, 556059-9473.

Utredningens bedömning

Riksdagsstyrelsens förslag avviker från utredningens bedömning att frågan skulle utredas vidare i ett annat sammanhang. Se betänkande 2024/25:URF1 avsnitt 19.3.3.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte framfört några synpunkter i frågan.

Nuvarande ordning

Uppgiften att utse lekmannarevisorer och suppleanter i Systembolaget Aktiebolag låg tidigare på Riksgäldskontoret. I samband med att huvudmannaskapet för Riksgäldskontoret den 1 juli 1989 överfördes från riksdagen till regeringen flyttades uppgiften att utse lekmannarevisorer och suppleanter till riksdagens förvaltningsstyrelse genom ett riksdagsbeslut i april 1989 (prop. 1988/89:97, bet. 1988/89:FiU25, rskr. 1988/89:191).

Enligt bolagsordningen för Systembolaget Aktiebolag, med organisationsnummer 556059-9473, som antogs senast vid extra bolagsstämma den 18 augusti 2023, ska bolaget ha en eller två auktoriserade revisorer med eller utan en eller två revisorssuppleanter eller ett registrerat revisionsbolag som revisor. Vidare ska Systembolaget Aktiebolag ha tre lekmannarevisorer och tre suppleanter för lekmannarevisorerna, som ska utses av riksdagsstyrelsen. Uppdraget som lekmannarevisor ska gälla till slutet av den första årsstämma som hålls efter det år då lekmannarevisorn utsågs.

Av § 9 bolagsordningen framgår vidare att om bolaget har mer än 50 anställda har riksdagsledamöter rätt att efter anmälan till styrelsen närvara vid bolagsstämmor och i anslutning till det ställa frågor. Anmälan bör vara styrelsen tillhanda en vecka i förväg. Underrättelse om tid och plats för en bolagsstämma ska sändas med brev till ”riksdagens centralkansli” – nuvarande Riksdagsförvaltningen – i anslutning till utfärdandet av kallelsen till stämman.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

Utredningen gjorde bedömningen att behovet och lämpligheten av att riksdagsstyrelsen utser lekmannarevisorer och suppleanter för dessa i Systembolaget Aktiebolag kan ifrågasättas (2024/25:URF1 avsnitt 19.3.3). Riksdagsstyrelsen delar den bedömningen. I proposition 1988/89:97 hänvisade regeringen

till att riksdagen under 1987/88 års riksmöte hade beslutat att behålla lekman-
narevisorerna i bl.a. Systembolaget Aktiebolag för att garantera riksdagens in-
syn (finansutskottets betänkande 1987/88:12).

Detta förhållningssätt måste dock vägas mot kostnader och tidsåtgång för
såväl lekman-
narevisorerna som Systembolaget Aktiebolag. Riksdagsstyrelsen
kan notera att riksdagsledamöter enligt § 9 bolagsordningen för Systembolaget
Aktiebolag har rätt att närvara vid en bolagsstämma och i anslutning till den
ställa frågor, vilket innebär en möjlighet till insyn i bolagets verksamhet. Vi-
dare kan i sammanhanget konstateras att riksdagsstyrelsen inte utser lekman-
narevisorer i andra statligt ägda aktiebolag.

Det finns enligt riksdagsstyrelsen inte skäl för att styrelsen fortsättningsvis
ska utse lekman-
narevisorer och suppleanter i Systembolaget Aktiebolag. Den
aktuella bestämmelsen i bolagsordningen följer av ett riksdagsbeslut. Riks-
dagsstyrelsen föreslår därför att riksdagen ska ge regeringen till känna att
verka för att erforderliga ändringar görs i bolagsordningen i Systembolaget
Aktiebolag.

5 Konsekvenser av framställningens förslag

Riksdagsstyrelsens överväganden

De förslag som riksdagsstyrelsen lägger fram bedöms kunna rymmas inom förvaltningsanslaget för Riksdagsförvaltningen.

Utredningens överväganden

Utredningens bedömning stämmer delvis överens med riksdagsstyrelsens. Utredningen har räknat med vissa tillkommande kostnader med anledning av sitt förslag om att vissa tjänsteresor till Danmark, Finland, Island och Norge samt Bryssel skulle räknas som inrikes tjänsteresor.

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte haft några synpunkter.

Skälen för riksdagsstyrelsens överväganden

Tjänsteresor inom Norden och till Bryssel i Belgien

Riksdagsstyrelsens förslag i avsnitt 4.2.4 om resekostnader för en ledamots tjänsteresor inom Norden och till i Bryssel i Belgien medför ändringar 4 kap. lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter. Det torde totalt inte komma att medföra en avsevärd ökad kostnad för ledamöternas resor. Det kommer dock att innebära att kontering av kostnaderna för de olika typerna av tjänsteresorna ändras i förhållande till nuvarande ordning

Övriga författningsförslag

Riksdagsstyrelsen bedömer att de lagförslag i som övrigt läggs fram i framställningen inte medför några sådana kostnadsdrivande åtgärder som inte kan rymmas inom anslaget 2:2 Riksdagens förvaltningsanslag, utgiftsområde 1.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Riksdagsstyrelsens förslag

De lagändringar som föreslås i framställningen ska samtliga träda i kraft den 1 januari 2027.

De ändringar som avser enskilda utrikes tjänsteresor ska dock tillämpas på resor som en ledamot har påbörjat efter den 30 september 2026.

Utredningens förslag

Utredningens förslag avviker från riksdagsstyrelsens förslag i fråga om övergångsbestämmelser.

Utredningen hade i fråga lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter föreslagit att de nya bestämmelser som föreslogs i 13 kap. 13 § ska tillämpas på ekonomiskt omställningsstöd och inkomster som avser tid efter ikraftträdandet (se 2025/26:URF1 s. 102 f.).

Remissinstanserna

Remissinstanserna har inte haft några synpunkter.

Skälen för riksdagsstyrelsens förslag

I och med att de föreslagna lagändringarna inte kommer att kunna beslutas under innevarande valperiod och med beaktande av karaktären av förslagen framstår det som lämpligt att ikraftträdandet bestäms till den 1 januari 2027 och därmed kopplas till det nya budgetåret.

Detta hindrar dock inte att den föreslagna regleringen om enskilda utrikes tjänsteresor ska tillämpas på sådana enskilda utrikes tjänsteresor som påbörjats efter den 30 september 2026. Det innebär att de nyvalda ledamöterna efter 2026 års riksdagsval kan använda det belopp som Riksdagsförvaltningen kommer att fastställa för valperioden 2026–2030 enligt 4 kap. 4 § andra stycket lagen om ersättning till riksdagens ledamöter för andra enskilda utrikes tjänsteresor resor än sådana till Norden och Bryssel i Belgien.

Riksdagen har den 10 juni 2026 beslutat om ändring i 8 § lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen med ikraftträdande den 1 september 2026. I denna framställning föreslår riksdagsstyrelsen i avsnitt 2.1 ytterligare ändringar i samma paragraf som avses träda i kraft den 1 januari 2027.

Riksdagen har den 10 juni 2026 också beslutat om ändring i 12 kap. 11 § lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter med ikraftträdande den 1 januari 2027 (bet. 2025/26:KU38, rskr. 2025/26:365 och 366). I denna framställning föreslår riksdagsstyrelsen i avsnitt 2.3 ytterligare ändringar i

samma paragraf som den avses träda i kraft samma dag, dvs. den 1 januari 2027.

7 Författningskommentarer

7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen

8 §

Registret ska innehålla uppgifter om namn, partibeteckning och valkrets beträffande ledamöter som har gjort anmälan om registrering.

För varje ledamot ska följande uppgifter registreras:

| <u>Art av åtagande eller ekonomiskt intresse</u> | <u>Uppgifter som ska registreras</u> |
|---|---|
| 1. Innehav av aktier i ett aktiebolag, andel i ett handelsbolag eller en ekonomisk förening utom bostadsrättsförening samt andel i en motsvarande utländsk juridisk person, om värdet av aktierna eller andelen beträffande varje bolag eller förening eller motsvarande juridiska person vid anmälningstillfället överstiger två prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Med aktier jämställs sådana finansiella instrument som berättigar till förvärv av aktier. | Bolagets, föreningens eller den utländska juridiska personens namn. |
| 2. Ägande, helt eller delvis, av näringsfastighet enligt 2 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229). | Förekomsten av helt eller delvis ägande. |
| 3. Avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär <i>eller avser anställning i det egna partiet eller dess organisationer.</i> | Befattningens art och arbetsgivarens namn. |
| 4. Avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån eller annan förmån som utgår under tid som omfattas av uppdraget som riksdagsledamot. <i>Med tidigare arbetsgivare avses inte det egna partiet eller dess organisationer.</i> | Avtalens art och arbetsgivarens namn. |

5. Avtal av ekonomisk karaktär med en arbetsgivare eller uppdragsgivare, även om avtalet får effekt först efter det att uppdraget som riksdagsledamot har upphört. *Med arbetsgivare eller uppdragsgivare avses inte det egna partiet eller dess organisationer.*
6. Inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksdagsledamot.
7. Styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk förening *utom bostadsrättsförening* eller motsvarande utländsk juridisk person.
8. Styrelseuppdrag och uppdrag som revisor i en ideell förening som har till syfte att främja medlemmarnas ekonomiska intressen, i en stiftelse som bedriver rörelse eller annan ekonomisk verksamhet eller i en motsvarande utländsk juridisk person.
9. Statligt eller kommunalt uppdrag, som inte är av endast tillfällig karaktär.
10. Stadigvarande materiell förmån samt sekreterar- eller utredningshjälp som inte har betalats av ledamoten själv och som har anknytning till uppdraget som riksdagsledamot.
11. Skulder, borgensåtaganden och andra åtaganden som hänför sig till verksamhet eller ekonomiska intressen enligt 1, 2 och 6. Anmälan behöver endast göras för en skuld eller ett åtagande som vid anmälningstillfället överstiger två prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.

Avtalets art och arbetsgivarens eller uppdragsgivarens namn.

Arten av verksamhet och i förekommande fall namnet på den juridiska person i vilken verksamheten bedrivs.

Uppdragets art och bolagets, föreningens eller den utländska juridiska personens namn.

Uppdragets art och föreningens, stiftelsens eller den utländska juridiska personens namn.

Uppdragets art och uppdragsgivarens namn.

Arten av förmån och den som har bekostat den.

Arten av skuld eller åtagande och vilken verksamhet eller vilket intresse enligt 1, 2 och 6 som skulden eller åtagandet hänför sig till samt borgenärens namn.

Uppgifterna i registret ska vara offentliga.

Utifrån överbägandena i avsnitt 4.2.1 görs ytterligare justeringar av uppgiftsskyldigheten för riksdagsledamöter om åtaganden och ekonomiska intressen för registrering enligt lagen. Ändringarna kompletterar därmed de förslag som riksdagsstyrelsen presenterade i framställningen (2025/26:RS5) Den parlamentariska processen med ledamoten i fokus (se där avsnitt 4.2.7).

Gällande lydelse av 8 § presenteras utifrån den lydelse som riksdagen den 10 juni 2026 beslutat och som träder i kraft den 1 september 2026 (bet. 2025/26:KU38, rskr. 2025/26:365 och 366).

I andra stycket har det i *punkterna 3–5* som ett förtydligande av den ordning som redan tillämpats skrivits in att en riksdagsledamot inte är skyldig att för registrering anmäla hans eller hennes anställning, tidigare anställning i eller uppdragsförhållande för det egna partiet eller dess organisationer. Om ledamotens engagemang i det egna partiets organisationer innefattar mer än ett ideellt deltagande kan det dock självfallet föreligga en anmälningsskyldighet för bl.a. ett ekonomiskt intresse enligt andra punkter i paragrafen. Se vidare avsnitt 4.2.1.

I samma stycke *punkt 7* görs i likhet med punkt 1 undantag för eget engagemang i bostadsrättsföreningar. I den aktuella punkten görs undantag för sådana uppdrag i bostadsrättsföreningens styrelse eller som revisor.

Ikraftträdandebestämmelse

Se avsnitt 6.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen

2 §

Riksdagsförvaltningen ska om annat inte är särskilt föreskrivet

1. upprätta förslag till anslag på statens budget för riksdagen och Riksdagsförvaltningen,
2. utfärda anvisningar för utarbetandet av förslag till anslag på statens budget för riksdagens myndigheter utom Riksbanken,
3. upprätta anslagsdirektiv för var och en av riksdagens myndigheter, utom Riksbanken, över de finansiella villkor som gäller för respektive myndighet med anledning av riksdagens beslut om statens budget,
4. besluta i frågor om ekonomiska förmåner enligt lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter respektive den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet,
5. ansvara för löner, arvoden och andra ersättningar till arbetstagare och arvodesberättigade hos Riksdagsförvaltningen, riksdagens nämnder och övriga riksdagsorgan samt svara för hanteringen av pensioner och andra förmåner till dessa och deras efterlevande,
6. ingå centrala kollektivavtal samt i övrigt utöva arbetsgivarens befogenheter enligt dessa när det gäller riksdagens myndigheter samt företräda riksdagens myndigheter som arbetsgivare i arbetstvister om kollektivavtal som har slutits av Riksdagsförvaltningen,
7. svara för de utbetalningar som följer av beslut av riksdagens nämndmyndigheter, om kostnaderna ska belasta anslag som anvisats till Riksdagsförvaltningen,
8. utföra övriga ekonomiadministrativa uppgifter för riksdagens nämndmyndigheter,
9. ansvara för att ledamöter erbjuds parkeringsplats, övernattningsbostäder, arbetsrum, vidareutbildning, teknisk och elektronisk utrustning, barnverksamhet, försäkring, företagshälsovård *och säkerhetsrådgivning*, och
10. ansvara för att ledamöter som lämnar riksdagen erbjuds stöd för övergång till förvärvsarbete.

Riksdagsförvaltningen ska ge ett arbetsgivarkollegium med representanter för riksdagens myndigheter möjlighet att framföra synpunkter i förhandlingsfrågor som rör dessa myndigheter inför att centralt kollektivavtal ska slutas samt när Riksdagsförvaltningen i övrigt företräder riksdagens myndigheter som arbetsgivare.

Riksdagsförvaltningen får till en av riksdagens myndigheter överlämna handläggningen av en avtalsfråga som är av betydelse för den myndigheten.

Riksdagsförvaltningen ska bereda riksdagens myndigheter tillfälle att lämna synpunkter på behovet av resurser.

I 2 § räknas upp de ansvarsområdena upp som det ankommer på Riksdagsförvaltningen om inte annat är föreskrivet. Utifrån övervägandena i avsnitt 4.2.2 görs ett förtydligande i *första stycket punkt 9* där ansvaret för säkerhetsrådgivning lyfts fram.

Som framgått av avsnitt 4.2.2 och inte minst av riksdagsstyrelsens framställning (2025/26:RS5) Den parlamentariska processen med ledamoten i fokus (avsnitt 4.3.1) är det inte primärt avsikten nu att vidga Riksdagsförvaltningens ansvarsområden eller annars tillföra nya arbetsuppgifter på säkerhets-skyddsområdet, utöver de som redan i dag självmant utförs. Vilka framtida uppgifter som lämpligen utifrån ett ledamotsfokus i säkerhetsskyddshänse-ende bör ligga på Riksdagsförvaltningen eller någon annan myndighet får ana-lyseras av den utredning som riksdagsstyrelsen har föreslagit i nämnda avsnitt med förslag om ett tillkännagivande till regeringen (se vidare bet. 2025/26:KU38, rskr. 2025/26:365 och 366). Detta hindrar naturligtvis inte Riksdagsförvaltningen att fortlöpande utifrån konstaterade behov och bud-getram anpassa rådgivningen till ledamöterna i frågor som rör säkerhetsfräm-jande åtgärder även utanför arbetet i riksdagens lokaler.

Ikraftträdandebestämmelse

Se avsnitt 6.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter

3 kap.

13 §

En ledamot som har varit frånvarande vid minst 60 procent av voringstillfällena i kammaren under ett *annat* kvartal *än som omfattar tiden juli–september* ska betala tillbaka ledamotsarvode *enligt 2 § för det kvartalet*, om

1. ledamoten *under valperioden* har varit frånvarande vid minst 60 procent av voringstillfällena i kammaren *vid något annat* föregående kvartal *som inte omfattar tiden juli–september*, och
2. talmannen *inom sex månader efter utgången av* det kvartal som avses i punkt 1 har erinrat ledamoten om *hans eller hennes* frånvaro och *återbetalningsskyldighet*.

I paragrafen behandlas förutsättningarna för återbetalningsskyldighet för en riksdagsledamot som under ett kvartal är frånvarande vid minst 60 procent av voringstillfällena. Det gäller dock bara andra kvartal än det som omfattar månaderna juli–september. Denna begränsning har tidigare varit intagen som ett undantag i 14 § men har nu i förtydligande syfte förts in i 13 §.

I *punkt 2* har förts in nuvarande reglering i 17 § första stycket som anger inom vilken tidsperiod talmannen ska lämna en erinran till en ledamot om hans eller hennes frånvaro och återbetalningsskyldighet för att det ska finnas förutsättningar att besluta om en återbetalning.

I paragrafen regleras en återbetalningsskyldighet av ledamotsarvode. Nuvarande hänvisning till bestämmelser om tilläggsarvode i kapitlet har därför tagits bort.

Ordet ”återbetalningsplikt” har anpassats till det i övrigt i kapitlet använda ordet ”återbetalningsskyldighet”.

14 §

Vid tillämpningen av 13 § ska *inte beaktas den frånvaro vid ett voringstillfälle*

- *som beror på sjukdom, föräldraledighet, familjeskäl, internationellt uppdrag eller någon annan liknande omständighet,*
- *som avser den vice talman som leder sammanträdet vid voringstillfallet,*
- *som avser en partiledare eller ett språkrör för ett parti som valts in i riksdagen, eller*
- *som det annars finns synnerliga skäl för.*

Utifrån övervägandena i avsnitt 4.2.3 har i paragrafen bl.a. förts samman bestämmelserna som i sak motsvarar nuvarande 14 och 15 §§. Därmed kan nuvarande 15 § upphävas. Samtidigt har – som framgår av kommentaren till 13 § – bestämmelsen att för en ledamots återbetalningsskyldighet inte beakta frånvaro under kvartalet som omfattar månaderna juli–september flyttats till 13 §.

I *andra strecksatsen* har det förts in en ny bestämmelse som tydliggör möjligheten att, för bedömningen av frågan om återkrav av ledamotsarvodet med tillämpning av 13 §, inte som frånvaro beakta de tillfällen när den vice talman som leder sammanträdet vid en votering har blivit förhindrad att själv som ledamot delta vid voteringen.

16 §

Riksdagens arvodesnämnd fattar beslut om återbetalning av *ledamotsarvode enligt 13 §* efter anmälan av talmannen.

Talmannens anmälan ska lämnas till Riksdagens arvodesnämnd inom sex månader efter utgången av det kvartal som återbetalningen avser enligt 13 §.

I *första stycket* har redaktionellt tydliggjorts att det är återbetalningsskyldigheten av ledamotsarvode som enligt grunderna i 13 § som Riksdagens arvodesnämnd ska pröva (se även 19 §).

I *andra stycket* har förts in nuvarande bestämmelse i 17 § andra stycket som i sak anger att talmannens anmälan enligt 16 § (numera första stycket) ska göras inom sex månader efter utgången av det kvartal som återbetalningen avser enligt 13 §. Tillsammans med ändringen i 13 § 2 kan därför 17 § upphävas.

4 kap.

4 §

En enskild utrikes tjänsteresa ska vara av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget *där internationellt parlamentariskt utbyte kan ingå som ett led.*

Riksdagsförvaltningen fastställer för varje valperiod ett belopp som en ledamot får använda för *enskilda utrikes tjänsteresor.*

De medel som fastställts enligt andra stycket ska dock inte användas för en ledamots enskilda utrikes tjänsteresor till

- *Danmark, om resan går till ett område som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,*
- *Finland,*
- *Island,*
- *Norge, om resan går till ett område som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller*
- *Bryssel i Belgien.*

Av övervägandena i avsnitt 4.2.4 har det i *första stycket* införts att även en ledamots resa som ingår som ett led i ett internationellt parlamentariskt utbyte ska anses som en enskild utrikes tjänsteresa.

I *andra stycket* har en förtydligande redaktionell ändring gjorts i form av så att ”sådana resor” ersatts med ”enskilda utrikes tjänsteresor”.

I ett nytt *tredje stycke* har en bestämmelse införts utifrån övervägandena i avsnitt 4.2.4 om att en ledamots tjänsteresor till Norden och Bryssel i Belgien inte ska belasta det belopp som en ledamot enligt andra stycket får använda

för sina enskilda utrikes tjänsteresor. Det blir Riksdagsförvaltningens uppgift att anvisa vilket konto som ska belastas av kostnaderna för dessa enskilda utrikes tjänsteresor.

4 a §

En ersättare som under en valperiod har tjänstgjort eller ska tjänstgöra under sammanlagt minst ett år har rätt att använda de medel som den ordinarie ledamoten disponerar för enskilda utrikestjänsteresor.

En ersättare får dock under valperioden inte använda ett högre belopp än det som är fastställt för en ordinarie ledamot enligt 4 § andra stycket, även om ersättaren under valperioden ersätter fler än en ledamot.

Paragrafen är ny men överensstämmer i sak med nuvarande 4 § tredje stycket.

12 kap.

11 §

Underlaget för beräkningen av inkomstgarantin de första fem garantiären utgörs av följande arvoden som betalas ut vid avgångstillfället:

1. ledamotsarvode enligt 3 kap. 2 §,
2. tilläggsarvode enligt 3 kap. 3–5 §§, och
3. månatliga arvoden enligt 1 § 2 och 5–9 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Från och med det sjätte garantiåret beräknas inkomstgarantin bara på det ledamotsarvode som betalades vid avgångstillfället.

Talmannens arvode vid avgångstillfället utgör underlag för beräkningen av hans eller hennes inkomstgaranti.

Utifrån övervägandena i avsnitt 4.2.5 likställs arvodena till ordförande och vice ordförande i de olika delegationerna. I *första stycket punkt 3* gör den ändringen att även de månatliga arvoden som omfattas av 1 § 6–9 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ kommer att inkluderas i underlaget för beräkningen av inkomstgarantin de första fem garantiären.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Se avsnitt 6.

BILAGA I

Sammanfattning av betänkandet Ledamöters ersättningar vid vissa resor och konsekvenser av förslag om säkerhets- och trygghetsåtgärder (2025/26:URF3)

Sammanfattning

Uppdraget

I november 2025 överlämnade utredaren delbetänkandet Översyn av vissa av ledamöternas ersättningar och stöd för återgång till arbete (2025/26:URF1) till riksdagsstyrelsen. Enligt utredningens direktiv och tilläggsdirektiv som beslutades av riksdagsstyrelsen den 19 februari respektive den 11 juni 2025 ska utredaren i de återstående delarna

- utreda och lämna förslag beträffande reglerna för studieresor för enskilda ledamöter inom landet och för deltagande i internationellt utbyte samt för studieresor för riksdagens delegationer till de interparlamentariska församlingarna
- ta fram förslag om att resor inom Norden och till EU:s institutioner ska behandlas på samma sätt som inrikes resor
- belysa vilka konsekvenser riksdagsutredningens förslag kring riksdagsledamöternas trygghet och säkerhet får för regleringen av ledamöters ersättningar.

Enligt direktiven är utredaren vidare oförhindrad att ta upp andra närliggande frågor i samband med de frågeställningar som ska utredas. Utredningen lägger därför även fram ett förslag som rör förlängd vistelsetid vid tjänsteresor till Stockholm.

Dessa frågor behandlas i detta slutbetänkande.

Enskilda studieresor och deltagande i internationellt parlamentariskt utbyte

Det förtydligas att även studieresor utanför valkretsen och deltagande i internationellt parlamentariskt utbyte kan utgöra en tjänsteresa genom en ändring i det allmänna råd i riksdagsstyrelsens föreskrift och allmänna råd (2022:1) till lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter (ersättningsföreskriften) som anger vad som bör utgöra en resa som en ledamot gör som ett led i utövningen av riksdagsuppdraget. Till följd härav görs även ett förtydligande i definitionen av enskild utrikes tjänsteresa i lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter (ersättningslagen).

Resor inom Norden och till EU:s institutioner

I betänkandet föreslås att en tjänsteresa som går till Danmark, Finland, Norge eller Island och som är av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget eller ingår som ett led i ett internationellt parlamentariskt utbyte ska räknas som en inrikes tjänsteresa. Endast områden som ligger inom Europeiska ekonomiska

samarbetsområdet (EES) omfattas dock av förslaget. Under samma förutsättningar föreslås att tjänsteresor till Bryssel ska räknas som inrikes tjänsteresor. Förslaget medför ändringar i ersättningslagen. Dessa resor kommer därmed inte längre belasta det belopp som ledamöter har tillgängligt för enskilda utrikes tjänsteresor. Förslaget medför också att tjänsteresorna till Norden och Bryssel kan utgöra så kallade anslutningsresor som inte belastar beloppet för enskilda utrikes tjänsteresor. Förslaget medför till viss del minskad administration för ledamoten.

Utlandstraktamente och förrättningstillägg ska även fortsättningsvis betalas ut vid dessa tjänsteresor, alternativt ett sådant dagtillägg som betalas ut vid en utrikes tjänsteresa som inte innefattar övernattnings. Även måltidsavdrag vid tjänsteresor till dessa länder ska göras som vid en utrikes tjänsteresa. Rätten till ersättning för kostnader för vaccination och förebyggande medicinering och dricks ska dock enligt förslaget följa vad som gäller för inrikes tjänsteresor.

Det föreslås vidare att det ska införas en bestämmelse i ersättningsföreskriften med en uppmaning om att vid planeringen av en tjänsteresa ska ledamoten överväga om syftet med resan i stället kan uppnås genom deltagande på distans.

Utredningen bedömer att det saknas skäl att justera beloppet för utrikes tjänsteresor med anledning av förslagen.

Studieresor för riksdagens delegationer till de interparlamentariska församlingarna

Det förtydligas att samtliga resor som en ledamot gör och som motiveras av att ledamoten ingår i en delegation inom riksdagen ska anses gjorda som ett led i utövningen av riksdagsuppdraget och därmed betraktas som tjänsteresor. Därmed förtydligas att även studieresor som genomförs av delegationen utgör en tjänsteresa. Utredningen bedömer dock att det inte behövs något särskilt regelverk för delegationernas studieresor. Om det, i samband med beslut som rör delegationens budget, uppkommer en situation där en delegation önskar genomföra en studieresa kan riksdagsdirektören vid behov välja att hänskjuta frågan till riksdagsstyrelsen för ställningstagande enligt befintligt regelverk.

Förlängd vistelsetid vid tjänsteresor till Stockholm

Om en vistelse i samband med en tjänsteresa förlängs på förrättningsorten finns det enligt ersättningsföreskriften ett krav på proportionalitet mellan tjänstgöringstiden och den förlängda vistelsen för att resekostnaden ska ersättas. Utredningen anser att det finns skäl för att underlätta för ledamöter att förlänga vistelser i Stockholm. Det föreslås därför att det vid en förlängd vistelse i samband med en tjänsteresa till Stockholm inte längre ska ställas något krav på att tjänstgöringstiden ska stå i rimlig proportion till tiden för den

förlängda vistelsen för att resekostnaden ska ersättas, så länge hemresan inte medför några merkostnader.

Riksdagsutredningens förslag om riksdagsledamöters trygghet och säkerhet

Utifrån de åtgärder som 2023 års riksdagsutredning föreslog i betänkandet Ledamoten i fokus i fråga om trygghets- och säkerhetskänsliga åtgärder i ledamöternas privatbostäder på hemorten har utredningen bedömt konsekvenserna av två olika åtgärdsförslag. Ett alternativ som, beroende på sin utformning, i vissa fall skulle kunna genomföras utan förmånsbeskattning och ett alternativ som kommer att leda till förmånsbeskattning.

Det första alternativet är att Riksdagsförvaltningen får ansvar för att erbjuda ledamöterna en rådgivande bedömning av tryggheten och säkerheten i deras privatbostäder (säkerhetsrådgivning). Kostnaderna för eventuella trygghets- och säkerhetskänsliga åtgärder får dock bäras av ledamöterna själva. Utgångspunkten är att en sådan säkerhetsrådgivning är en skattepliktig förmån som ska värderas till marknadsvärdet, och åtgärden kan beroende på sin omfattning komma att bli förmånsbeskattad. Om säkerhetsrådgivningen inte bedöms ha något marknadsvärde, eller om det finns en konkret och individualiserad hotbild, uppstår dock ingen skattepliktig förmån. Förmånsbeskattning kan undvikas genom att det införs en bestämmelse om skattebefrielse i inkomstskattelagen (1999:1229). I det fallet kan det dock uppkomma berättigade förväntningar på att andra grupper som tar del av samma sorts förmåner också ska omfattas av skattefrihet. En sekretessbestämmelse kan behövas för att skydda information som kommer fram genom säkerhetsrådgivningen.

Det andra alternativet är att det införs en ersättning för sårbarhetsreducerande åtgärder i privatbostaden. Med ett sådant alternativ kan en ledamot få rätt till ersättning upp till ett angett belopp för kostnader för sårbarhetsreducerande åtgärder som ökar tryggheten och säkerheten i hans eller hennes privatbostad. Ersättningen kan vara kopplad till en individuell bedömning av nödvändigheten av åtgärder i den aktuella bostaden eller till en schabloniserad lista över sårbarhetsreducerande åtgärder i bostäder som generellt sett är lämpliga. Ersättningen blir beskattad om det inte finns en konkret och individualiserad hotbild. Beskattningen kan undvikas genom att det införs en bestämmelse om skattebefrielse i inkomstskattelagen. I det fallet kan det dock uppkomma berättigade förväntningar på att andra grupper som tar del av samma sorts ersättningar också ska omfattas av skattefrihet. En sekretessbestämmelse kan behövas för att skydda information som kommer fram genom att ledamoten ansöker om ersättning.

Slutligen har utredningen även analyserat konsekvenserna av att genomföra åtgärder i Riksdagsförvaltningens bestånd av övernattningsbostäder. Dessa åtgärder bedöms inte medföra några skatte- eller avgiftsmässiga konsekvenser för enskilda ledamöter eller förvaltningen. För att öka tydligheten i Riksdagsförvaltningens ansvar för säkerheten och tryggheten i övernattningsbostäderna

skulle det kunna regleras i ersättningsföreskriften att övernattningsbostäderna ska vara lämpliga utifrån trygghets- och säkerhetsaspekter.

Utkast till författningstext för de belysta alternativen lämnas i en bilaga.

BILAGA 2

Lagförslag i betänkandet Ledamöters ersättningar vid vissa resor och konsekvenser av förslag om säkerhets- och trygghetsåtgärder (2025/26:URF3)

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter

dels att 4 kap. 5 och 5 a §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 4 kap. 1 a § och 5 kap. 1 a §, av följande lydelse,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 a §

Som inrikes tjänsteresa ska även räknas en tjänsteresa som är av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget eller som ingår som ett led i ett internationellt parlamentariskt utbyte och som går till

1. Danmark, om resan går till ett område som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2. Finland,

3. Island,

4. Norge, om resan går till ett område som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller

5. Bryssel.

5 §

En enskild utrikes tjänsteresa ska vara av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget.

En enskild utrikes tjänsteresa ska vara av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget *eller ingå som ett led i ett internationellt parlamentariskt utbyte.*

Riksdagsförvaltningen fastställer för varje valperiod ett belopp som en ledamot får använda för sådana resor.

En ersättare som under en valperiod har tjänstgjort eller ska tjänstgöra under sammanlagt minst ett år har rätt att använda de medel som den

ordinarie ledamoten disponerar för enskilda utrikes tjänsteresor. En ersättare får dock under valperioden inte använda ett högre belopp än det som är fastställt för en ordinarie ledamot enligt andra stycket, oavsett om ersättaren under valperioden ersätter fler än en ledamot.

5 a §

En ansökan om att få genomföra en enskild utrikes tjänsteresa ska avslås

- | | |
|--|---|
| <p>1. om resan inte är av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget, eller</p> <p>2. om samråd som Riksdagsförvaltningen bestämmer inte har skett.</p> | <p>1. om resan inte är av värde för fullgörandet av riksdagsuppdraget eller ingår som ett led i ett internationellt parlamentariskt utbyte, eller</p> |
|--|---|

En ansökan ska vidare avslås om Utrikesdepartementet avråder från alla resor till landet eller området, om det inte finns särskilda skäl som motiverar att resan ändå genomförs.

5 kap.

1 a §

För en sådan resa till Danmark, Finland, Island, Norge eller Bryssel som ska räknas som inrikes tjänsteresa enligt 4 kap. 1 a § gäller bestämmelserna om utlandstraktamente och förrättningsstillägg i 3 § och dagtillägg vid utrikes tjänsteresa som inte innefattar övernattning i 4 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2026 och ska tillämpas på resor som påbörjas efter den 30 september 2026.

2. Äldre bestämmelser ska tillämpas på resor som har påbörjats före ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Riksdagsförvaltningen ska om annat inte är särskilt föreskrivet

1. upprätta förslag till anslag på statens budget för riksdagen och Riksdagsförvaltningen,

2. utfärda anvisningar för utarbetandet av förslag till anslag på statens budget för riksdagens myndigheter utom Riksbanken,

3. upprätta anslagsdirektiv för var och en av riksdagens myndigheter, utom Riksbanken, över de finansiella villkor som gäller för respektive myndighet med anledning av riksdagens beslut om statens budget,

4. besluta i frågor om ekonomiska förmåner enligt lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter respektive den upphävda lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges ledamöter av Europaparlamentet,

5. ansvara för löner, arvoden och andra ersättningar till arbetstagare och arvodesberättigade hos Riksdagsförvaltningen, riksdagens nämnder och övriga riksdagsorgan samt svara för hanteringen av pensioner och andra förmåner till dessa och deras efterlevande,

6. ingå centrala kollektivavtal samt i övrigt utöva arbetsgivarens befogenheter enligt dessa när det gäller riksdagens myndigheter samt företräda riksdagens myndigheter som arbetsgivare i arbetstvister om kollektivavtal som har slutits av Riksdagsförvaltningen,

7. svara för de utbetalningar som följer av beslut av riksdagens nämndmyndigheter, om kostnaderna ska belasta anslag som anvisats till Riksdagsförvaltningen,

8. utföra övriga ekonomiadministrativa uppgifter för riksdagens nämndmyndigheter,

9. ansvara för att ledamöter erbjuds parkeringsplats, övernattnings-

9. ansvara för att ledamöter erbjuds parkeringsplats, övernattnings-

bostäder, arbetsrum, vidareutbildning, teknisk och elektronisk utrustning, barnverksamhet, försäkring *och* företagshälsovård, och

bostäder, arbetsrum, vidareutbildning, teknisk och elektronisk utrustning, barnverksamhet, försäkring, företags-
hälsovård *och säkerhetsrådgivning*,
och

10. ansvara för att ledamöter som lämnar riksdagen erbjuds stöd för övergång till förvärvsarbete.

Denna lag träder i kraft den ...

Förslag till lag om ändring i lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter

dels att rubriken till 14 kap. ska lyda ”Försäkring, företagshälsovård, rehabilitering och säkerhetsrådgivning”,

dels att det ska införas en ny paragraf, 14 kap. 4 §, och en ny rubrik före 14 kap. 4 § av följande lydelse,

14 kap.

Säkerhetsrådgivning

4 §

En ledamot har rätt till en rådgivande bedömning av tryggheten och säkerheten i den bostad som anges i 1 kap. 3 a § första stycket och i enlighet med vad Riksdagsförvaltningen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den ...

BILAGA 3

Förteckning över remissinstanser

Efter remiss har yttrande över betänkandet Ledamöters ersättningar vid vissa resor och konsekvenser av förslag om säkerhets- och trygghetsåtgärder (2025/26:URF3) lämnats av Kammarrätten i Stockholm, Polismyndigheten, Regeringskansliet (Finansdepartementet och Justitiedepartementet), Riksdagens arvodesnämnd, riksdagens partigrupper, Riksdagens överklagandenämnd, Riksrevisionen, Skatteverket och Säkerhetspolisen.

Riksdagens ombudsmän (JO), Statskontoret och Sveriges Kommuner och Regioner har avstått från att yttra sig.